

[Γ.Α.Φ CD 19 Φάκελος 7]
RW 40-171

Ο έβδομος φάκελος με τον κωδικό **RW 40-171** περιέχει στρατιωτικά έγγραφα Ημερολογίου Πολέμου, **64** σελίδων. Καταγράφει το χρονικό διάστημα από **28.8.1944** έως **22.9.1954**. Αφορά στην Κρήτη.

Σελίδα 1 (περίληψη)

Εμπροσθόφυλλο Ημερολογίου Πολέμου.

Σελίδα 2 (περίληψη)

Πρώτη σελίδα του εν λόγω τόμου, από τον διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 22.9.1944. Αφορά στην καταγραφή στρατιωτικών εγγράφων.

Σελίδες 3-4 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο προσχέδιο στρατιωτικού εγγράφου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 28.8.1944. Αφορά στην αποδέσμευση του 8ου Επιτελείου Μηχανικού και των υπαγόμενων μονάδων.

(μετάφραση) Αφορά: Αποδέσμευση του 8ου Επιτελείου Μηχανικού και των υπαγόμενων μονάδων.

Υπολογίζεται η άμεση μεταφορά στην ηπειρωτική χώρα του 8ου Επιτελείου Μηχανικού, με όλες συνολικά τις υπαγόμενες μονάδες (συμπ. του λόχου Διατηρητήρων Βράχων και του λόχου Ναρκοθέτησης) και τους ιταλικούς λόχους Σκαπανέων.

Πρέπει άμεσα να παύσουν οι εργασίες, συμπερ. της δημιουργίας υπόγειων χώρων και της ναρκοθέτησης εγκαταστάσεων, που διεξάγονται από τους σκαπανείς. Επιτρέπεται αντιθέτως η συνέχιση όλων συνολικά των εργασιών αναφορικά με την αποθήκευση ειδών τροφοδοσίας και πολεμοφοδίων στους προβλεπόμενους υπόγειους χώρους και στις εγκαταστάσεις επίσης για τις οποίες θεωρείται ως αναγκαίο, η συνέχιση των εργασιών μέσω της χρησιμοποίησης συμπιεστών και εργατικού δυναμικού από τις μεραρχίες, τις διοικήσεις αεροδρομίων και το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων. Οι διοικητές των Ομάδων Τομέων Κρήτης θα τεθούν εξαιτίας αυτού σε επικοινωνία με τις προαναφερόμενες διοικητικές υπηρεσίες.

Ο χειρισμός των συμπιεστών πρέπει να πραγματοποιηθεί από τον στρατό και να υπάρξει η κατάλληλη εκπαίδευση.

Ο Λόχος Τεχνικών Έργων θα αναλάβει τη συνέχιση των εργασιών στις αποθηκευτικές στοές με είδη ανεφοδιασμού στις Δαφνές, στον Κουφό, καθώς και για τη δημιουργία υπόγειων χώρων στη Μαλάξα. Έπαυσε τις λοιπές του εργασίες προς τούτο.

Ο διοικητής Θαλάσσης ανέλαβε τις ήδη αναληφθείσες εργασίες σχετικά με την καταστροφή των λιμενικών εγκαταστάσεων.

Η Ομάδα Μηχανικού Ναυτικού, η Υπηρεσία Οικοδομικών Εργασιών, ο Λόχος Τεχνικών Έργων και η Ανώτατη Προϊσταμένη Υπηρεσία Τεχνικών Έργων Κρήτης θα πρέπει να έρθουν σε συμφωνία με Κλιμάκια Τομέων Κρήτης σχετικά με την παραχώρηση υλικών , καθώς χρειάζονται για τα καθήκοντα τους

επιπλέον συμπιεστές και διαθέτουν καύσιμη ύλη ή θα παραλάβουν από τις Ομάδες Μηχανικού Τομέων Κρήτης.

Οι αποδεσμευόμενοι συμπιεστές θα παραδοθούν από τους λόχους στις εγκαταστάσεις σκαπανέων της Σούδας και Ηρακλείου. Οι εγκαταστάσεις σκαπανέων Αγίου Νικολάου, Ηρακλείου, Ρεθύμνου και Σούδας (συμπ. των ναρκών και των πολεμοφοδίων) θα πρέπει να αναληφθούν από τις μεραρχίες.

Τα καθήκοντα της Ομάδας Κατασκευής Δρόμων και Γεφυρών θα συνεχιστούν στο έως τώρα πλαίσιο τους.

Διατάσσεται ιδιαιτέρως η ανάληψη των καθηκόντων των σκαπανέων και η συνέχιση τους από τις υπόλοιπες ειδικές μονάδες για την παράδοση και τον απολογισμό αυτών (τουλάχιστον δεκατέσσερις ημέρες κατόπιν της αναχώρησης των μονάδων). Η αποδέσμευση όλων των μονάδων του 8ου Επιτελείου Μηχανικού Φρουρίου Κρήτης από τις τωρινές αποστολές τους θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ταχύτατα.

Τονίζεται ιδιαιτέρως η υποχρέωση μυστικότητας της εν λόγω διαταγής.

Σελίδες 5-6 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό στρατιωτικό έγγραφο-μη τελικής μορφής- του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 28.8.1944. Αφορά στην αποδέσμευση του 8ου Επιτελείου Μηχανικού και των υπαγόμενων μονάδων. Περιέχει χειρόγραφης μορφής διορθώσεις.

(μετάφραση) Αφορά: Αποδέσμευση του 8ου Επιτελείου Μηχανικού και των υπαγόμενων μονάδων.

Αναμένεται η άμεση μεταφορά στην ηπειρωτική χώρα του 8ου Επιτελείου Μηχανικού, με όλες συνολικά τις υπαγόμενες μονάδες (συμπ. του λόχου Διατηρητήρων Βράχων και του λόχου Ναρκοθέτησης) και τους ιταλικούς λόχους Σκαπανέων.

Πρέπει άμεσα να παύσουν οι εργασίες, συμπερ. της δημιουργίας υπόγειων χώρων και της ναρκοθέτησης εγκαταστάσεων, που διεξάγονται από τους σκαπανείς. Επιτρέπεται αντιθέτως η συνέχιση όλων συνολικά των εργασιών αναφορικά με την αποθήκευση ειδών τροφοδοσίας και πολεμοφοδίων στους προβλεπόμενους υπόγειους χώρους και στις εγκαταστάσεις επίσης για τις οποίες θεωρείται ως αναγκαίο, η συνέχιση των εργασιών μέσω της χρησιμοποίησης συμπιεστών και εργατικού δυναμικού από τις μεραρχίες, τις διοικήσεις αεροδρομίων και το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων. Οι διοικητές των Ομάδων Τομέων Κρήτης θα τεθούν εξαιτίας αυτού σε επικοινωνία με τις προαναφερόμενες διοικητικές υπηρεσίες.

Ο χειρισμός των συμπιεστών πρέπει να πραγματοποιηθεί από τον στρατό και να υπάρξει η κατάλληλη εκπαίδευση.

Ο Λόχος Τεχνικών Έργων θα αναλάβει τη συνέχιση των εργασιών στις αποθηκευτικές στοές με είδη ανεφοδιασμού στις Δαφνές, στον Κουφό, καθώς και για τη δημιουργία υπόγειων χώρων στη Μαλάξα. Έπαυσε τις λοιπές του εργασίες προς τούτο.

Ο διοικητής Θαλάσσης θα αναλάβει τις έχοντας ήδη ξεκινήσει εργασίες για την καταστροφή των λιμενικών εγκαταστάσεων.

Η Ομάδα Μηχανικού Ναυτικού, η Υπηρεσία Οικοδομικών Εργασιών, ο Λόχος Τεχνικών Έργων και η Ανώτατη Προϊσταμένη Υπηρεσία Τεχνικών Έργων

Κρήτης θα πρέπει να έρθουν σε συμφωνία με Κλιμάκια Τομέων Κρήτης σχετικά με την παραχώρηση υλικών , καθώς χρειάζονται για τα καθήκοντα τους επιπλέον συμπίεστρες και διαθέτουν καύσιμη ύλη ή θα παραλάβουν από τις Ομάδες Μηχανικού Τομέων Κρήτης.

Οι αποδεδειγμένοι συμπίεστρες θα παραδοθούν από τους λόχους στις εγκαταστάσεις σκαπανέων της Σούδας και Ηρακλείου. Οι εγκαταστάσεις σκαπανέων Αγίου Νικολάου, Ηρακλείου, Ρεθύμνου και Σούδας (συμπ. των ναρκών και των πολεμοφοδίων) θα πρέπει να αναληφθούν από τις μεραρχίες.

Διατάσσεται ιδιαιτέρως η ανάληψη των καθηκόντων των σκαπανέων και η συνέχιση τους από τις υπόλοιπες ειδικές μονάδες.

Τονίζεται ιδιαιτέρως η υποχρέωση μυστικότητας της εν λόγω διαταγής.

Σελίδες 7-8 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Στρατών Ξηράς Ε, με ημερομηνία 5.9.1944.

(μετάφραση) Με το τηλεγράφημα της Ανώτατης Διοίκησης Στρατών Ξηράς Ε, γραφ Ια, αρθμ 1701/44, απορ. από 4.9.1944 διατάσσεται η μεταφορά των προμηθειών του νησιού. Εξαιτίας της με γρηγορότερους ρυθμούς αναχώρησης του στρατού στο ανατολικό τμήμα του νησιού απ' ό,τι της φόρτωσης των προμηθειών, ο Διοικητής Φρουρίου Κρήτης θεωρεί αναγκαία την ελευθερία δράσης για την πραγματοποίηση της οικονομικής φύσης εκκένωση, παρότι η μετακίνηση των πλοίων διεξάγεται με αργό ρυθμό. Η προτεραιότητα και το μέγεθος έχει γνωστοποιηθεί από τις μέχρι τώρα διαταγές, παρόλα ταύτα θα πρέπει να δοθεί προσοχή σε μια περαιτέρω σημασία κατά τη διάρκεια της παράδοσης. Ο σχεδιασμός μας και το πλαίσιο της δράσης έχει κατατεθεί στο γραφείο Ια εγγράφως με τον αριθμ. 106/44 απορρ από 3.9.44.

Σελίδα 9 (περίληψη)

Τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 6.9.1944.

Σελίδες 10-11 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο-του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 6.9.1944. Αφορά στη διαταγή σχετικά με την πραγματοποίηση καταστροφών.

(μετάφραση) Διαταγή περί πραγματοποίησης καταστροφών.

Στο πλαίσιο της μεταφοράς τμημάτων της 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς στην ηπειρωτική χώρα, θα πρέπει, λαμβανομένου υπόψη της αντίστοιχης ανά τομείς απομάκρυνσης των στρατευμάτων από το νησί, η πραγματοποίηση των εκπονημένων μέτρων αποκλεισμού και καταστροφής. Για την περίπτωση αυτή ισχύουν οι παρακάτω κατευθυντήριες γραμμές:

1) Τα μέτρα θα κινηθούν βάσει του σχεδιασμού για τους αποκλεισμούς και καταστροφές. Λόγω της ήδη εμφανιζόμενης αποδυνάμωσης των δυνάμεων μηχανικού θα πρέπει να επανεξεταστούν οι προοπτικές αποδυνάμωσης ριζικά. Το κέντρο βάρους θα πρέπει να δοθεί στις υφιστάμενες δυνάμεις και μέσα αποκλεισμού και να καθοριστεί από την 22η Μεραρχία Πεζικού σε συντονισμό με τους διοικητές Θαλάσσης και Τομέα Αεροδρομίων. Θα πρέπει να γίνει χρήση (συγκρ.ψηφ.8) των μη χρησιμοποιούμενων ακόμα βομβών, των αχρείαστων ναρκών και των αποθεμάτων πυρομαχικών ασκήσεων. Η χρονική αφετηρία των

μέτρων αποκλεισμού θα πρέπει να λάβει χώρα εντός πολύ σύντομου διαστήματος.

2) Πρέπει να ληφθεί κυρίως υπόψη, σ' όλες τις ωφέλιμες και σημαντικού χαρακτήρα για τον εχθρό εγκαταστάσεις θα πρέπει να υπάρξει ένας μόνιμος αποκλεισμός, πχ

α) τα αεροδρόμια με όλες τις εγκαταστάσεις τους

β) οι λιμενικές εγκαταστάσεις

γ) δρόμοι και γέφυρες

δ) σταθερά όπλα όλων των τύπων, καθώς δεν είναι δυνατή η αποσυναρμολόγηση τους

ε) εγκαταστάσεις επικοινωνιών

στ) προμήθειες για τις οποίες δεν έχει καταστεί η απόκρυψη τους δυνατή και δεν τίθεται ζήτημα για τη χρησιμοποίησή τους, κατόπιν διαταγής.

Η προτεραιότητα θα πρέπει να καθοριστεί, ανάλογα με τις συνθήκες, από την 22η Μεραρχία Πεζικού, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες ξένες στρατιωτικές μονάδες, εφόσον δεν έχουν κατατεθεί από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης ιδιαίτερου τύπου εντολές. Ως επείγουσας μορφής καθήκον θεωρείται η περισυλλογή, όσο το δυνατόν περισσότερων, όπλων, στρατιωτικών μηχανημάτων, προμηθειών κ.ο.κ. Σε περίπτωση αμφιβολίας θα πρέπει να ζητηθεί η κρίση του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

3) Για τον λόγο ότι ένας σημαντικός αριθμός Επάκτιων και Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα παραμένει, προσωρινά, στους έως τώρα χώρους τους, με σκοπό τη διατήρηση του βασικού κορμού άμυνας, θα πρέπει να ληφθεί αντιστοίχως υπόψη η αναμενόμενη τους μετακίνηση για την καταστροφή δρόμων, γεφυρών και κτηρίων επικοινωνίας.

Η 22η Μεραρχία Πεζικού θα αφήσει έναν λόχο Μηχανικού στον έως πρότινος τομέα της Μεραρχίας, με αποστολή την πραγματοποίηση των οριστικών καταστροφών κατά τη διάρκεια του τελικού σταδίου εκκένωσης του ανατολικού τμήματος του νησιού.

4) Οι άμεσα ωφέλιμες για τον εχθρό εγκαταστάσεις και επιχειρήσεις (των υδάτινων πόρων, εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας και ύδρευσης, εργοστάσια, δεξαμενές, επιχειρήσεις και εργοστάσια τροφίμων) θα πρέπει να καταστραφούν, μόνο στην περίπτωση που η εχθρική στάση του πληθυσμού απαιτεί μια απερίφραστα ανελέητη δράση. Στην περίπτωση έντιμης συμπεριφοράς από την πλευρά του πληθυσμού θα σημειωθεί η διακοπή της δυνατότητας λειτουργίας ενός μόνο μέρους των επιχειρήσεων αυτών και μάλιστα για τρεις περίπου μήνες (πχ η απομάκρυνση μηχανημάτων κλήσης στην εταιρία αστικής τηλεφωνίας). Η παρουσία του πληθυσμού θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να προστατευτεί, με σκοπό τη διατήρηση του κύρους του Γερμανικού Στρατού από την πλευρά των πολιτών.

5) Τα ναρκοπέδια θα διατηρηθούν, τα συρματοπλέγματα προστασίας και τα διάφορα σημεία επισήμανσης των ναρκοπεδίων θα πρέπει να απομακρυνθούν (εξαιρούνται τα σημεία οριοθέτησης και οι φράκτες σε δύσβατα φαράγγια). Τα ηλεκτροφόρα εμπόδια θα παραμείνουν, ως έχουν. Πηγές ηλεκτρικής ενέργειας,

μετασηματιστές και ηλεκτρικές συνδέσεις πρέπει να καταστραφούν, εάν δεν υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς τους.

6) Θα πρέπει κατά κύριο λόγο να επιχειρηθεί η αποσυναρμολόγηση όλων των όπλων (πχ η αποσυναρμολόγηση των πυροβόλων και των πολυβόλων από τους πυργίσκους των τεθωρακισμένων) και η μεταφορά τους στο δυτικό τμήμα του νησιού για την εκεί περαιτέρω χρησιμοποίησή τους. Οι υπόλοιπες οχυρωματικές εγκαταστάσεις (τεθωρακισμένοι θόλοι, πολεμίστρες, στοές κ.ο.κ) δεν χρειάζονται να καταστραφούν. Σε κάθε περίπτωση να πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι διόπτρες όλων συνολικά των όπλων θα πρέπει να παραμένουν άθικτες, επειδή θεωρούνται είδη προς έλλειψη.

7) Τα σταθερά καλώδια και αγωγοί πρέπει να πριονιστούν (κάθε δεύτερος αγωγός) και να καταστούν έτσι άχρηστοι και να κομματιαστούν οι μονωτές. Στις διαμεθοριακές στρατιωτικές γραμμές πρέπει και από τις δύο πλευρές των ορίων να καταστραφούν τρεις «Τομείς» μέσω πριονίσματος των μπαρών και της καταστροφής των συρματοπλεγμάτων.

Τα καλώδια του Φρουρίου Κρήτης θα πρέπει να κοπούν σε δύο μέρη και να ριχτούν σε κατασκευασμένα φρεάτια και οι θύρες τους να μουσκευτούν με μεγάλες ποσότητες νερού. Οι απολήξεις και οι διανεμητές καλωδίων θα πρέπει να ανατιναχθούν, σε περίπτωση που δεν δύναται να αποσυναρμολογηθούν.

8) Νάρκες (συμπερ. τα αποθέματα ναρκών ξηράς) που δεν μπορούν να μετακινηθούν, στρατιωτικά μηχανήματα και εξοπλισμός από τους χώρους παραμονής του Μηχανικού καθώς επίσης και αποθηκευμένα ξύλα γεφυρών θα πρέπει να μεταφερθούν από το ανατολικό τμήμα του νησιού στην περιοχή της Γεωργιούπολης και να παραδοθούν στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης. Οι νάρκες για την εξουδετέρωση από κοντινή απόσταση των τεθωρακισμένων θα παραμείνουν στις μονάδες.

9) Η 22η Μεραρχία Πεζικού είναι υπεύθυνη, στο πλαίσιο των τακτικών αλλαγών, για την πραγματοποίηση των παραπάνω μέτρων. Ο, σύμφωνα με το ψηφίο 3, παραμένων λόχος Σκαπανέων θα αναλάβει καθήκοντα κατόπιν της αποχώρησης του επιτελείου του 65ου Συντάγματος Πυροβολικού και θα τεθεί στις διαταγές του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης. Θα πρέπει να κατατοπιστεί με ακρίβεια για το πλαίσιο και μέγεθος των προς διεξαγωγή μέτρων, ώστε να χρειαστεί μόνο η διαταγή για το χρονικό σημείο της αποστολής του.

10) Ο διοικητής Θαλάσσιας Υπεράσπισης είναι ο αποκλειστικά υπεύθυνος για την με επιδέξιο τρόπο καταστροφή των λιμενικών εγκαταστάσεων, των έργων εκφόρτωσης κ.ο.κ. Η άδεια αναφορικά με το χρονικό σημείο έναρξης θα πρέπει να δοθεί από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, κατόπιν των εκτιμήσεων του σχετικά με τα χρονικά δεδομένα.

11) Η διοίκηση του Τομέα Αεροδρομίων είναι η αποκλειστικά υπεύθυνη για τις υπόλοιπες καταστροφές, όλων των εγκαταστάσεων και μηχανημάτων της που δεν μπορούν να μεταφερθούν. Η πρόθεση της καταστροφής σημαντικής σημασίας αντικειμένων θα πρέπει να αναφερθεί εγκαίρως στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, ως προς την άδεια αυτού. Τα αεροδρόμια πρέπει να

παραμείνουν, όσο το δυνατό μεγάλο διάστημα, σε λειτουργία και να μην πραγματοποιηθεί προσωρινά η καταστροφή τους. Το αεροδρόμιο στο Ρέθυμνο θα αποκτήσει προσωρινά μεγαλύτερη σημασία και αρχικά, θα πρέπει να βελτιωθεί περισσότερο το σύστημα φωτισμού του.

12) Η διοίκηση Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης και το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα λάβουν ειδικές εντολές σχετικά με την αλλαγή θέσεων τους, την αποχώρησή τους ή την καταστροφή του οπλισμού στο ανατολικό τμήμα του νησιού.

Σελίδα 12 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 22η Μεραρχία Πεζικού και την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 7.9.1944.

(μετάφραση) Σε όλα συνολικά τα αεροδρόμια πρέπει να οριστεί από τους υπεύθυνους για την εκφόρτωση αξιωματικούς ένας επικεφαλής μεταφοράς για κάθε αεροσκάφος. Ο επικεφαλής μεταφοράς θα πρέπει να συντάξει μια λίστα επιβαινόντων (αριθμός και διεύθυνση κατοικίας), καταγράφοντας τα στοιχεία αναγνώρισης του αεροπλάνου. Σε περίπτωση που πρόκειται για μετακινούμενους για υπηρεσιακό σκοπό, αδειούχους με ειδική άδεια κ.ο.κ, επομένως, όχι οπλίτες στο πλαίσιο επιχείρησης μεταφοράς τους, θα πρέπει να τονιστεί τούτο στον κατάλογο. Οι επικεφαλής μεταφοράς είναι υποχρεωμένοι να παραδίδουν αυτούς τους καταλόγους στους αξιωματικούς υπεύθυνους των μεταφορών του εκάστοτε αεροδρομίου, αμέσως μετά την προσγείωση του αεροπλάνου.

Σελίδες 13-14 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 22η Μεραρχία Πεζικού και τη Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων, με ημερομηνία 7.9.1944. Αφορά στην απαγόρευση κάθε- από αέρα ή θάλασσα- μεταφοράς στην ηπειρωτική Ελλάδα των Ιταλών στρατιωτών.

Σελίδες 15-16 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Στρατιών Ε και τον Ναύαρχο Αιγαίου, με ημερομηνία 8.9.1944.

(μετάφραση) Η μεταφορά στρατιωτικού προσωπικού διεξάγεται τόσο γρήγορα, με αποτέλεσμα η μεταφορά στρατιωτικών μηχανημάτων δια της θαλάσσιας οδού να μην μπορεί να ακολουθήσει τον ρυθμό αυτό. Κρίνεται επείγοντως απαραίτητη μια μεγαλύτερης κλίμακας διάθεση σε πλοία, για τη μεταφορά πολύ σημαντικού στρατιωτικού εξοπλισμού, πολυβόλων, Αντιαεροπορικών Πολυβόλων, οχημάτων μεταφοράς πληροφοριών, ελκυστήρων. Παραμένει ακόμα σε εκκρεμότητα το ζήτημα, εάν θα πρέπει να μεταφερθούν Αντιαεροπορικά Πυροβόλα 2 cm και Ορειβατικά Πυροβόλα μέσω αέρος. Ο κύριος όγκος του στρατιωτικού εξοπλισμού βρίσκεται στη Σούδα.

Σελίδες 17-18 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 22η Μεραρχία Πεζικού και τη Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων, με ημερομηνία 8.9.1944.

(μετάφραση) Έχει παρουσιαστεί η αβλεψία ότι με τα πρώτα μεταφερόμενα στην ηπειρωτική χώρα στρατιωτικά τμήματα έχουν φορτωθεί επίσης οχήματα με φθαρμένα ελαστικά. Για την επίτευξη του, στο μέγιστο βαθμό, αξιόμαχου των στρατευμάτων με τον λιγοστό αριθμό των προς μεταφορά οχημάτων, επιτρέπεται να εκφορτωθούν μόνο τα σε καλύτερη κατάσταση και με άριστη κατάσταση των ελαστικών τους (συμπερ. αυτών με επιθέματα από καουτσούκ) οχήματα. Θα πρέπει, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στις στρατιωτικές μονάδες, να διαμοιραστούν στον στρατό μέσω ανταλλαγής και μάλιστα πριν την εκφόρτωση τους. Το μέτρο τούτο είναι επείγουσας μορφής και θα πρέπει να εξεταστεί πάρα πολύ σοβαρά.

Σελίδα 19 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 22η Μεραρχία Πεζικού και την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 8.9.1944. Αφορά στο ζήτημα των Ιταλών στρατιωτών.

(μετάφραση) Αφορά: Ιταλοί

1) Στα μετακινούμενα από αέρα στρατεύματα προς την ηπειρωτική χώρα επιτρέπεται να συμμετέχουν μόνο Γερμανοί στρατιώτες. Όλοι συνολικά οι «Εθελοντές Μάχης» θα πρέπει να διανεμηθούν στο Τάγμα των Μελανοχιτώνων και όλοι, στο σύνολό τους, οι «Επικουρικοί» θα υπαχθούν στη μονάδα Μηχανικού του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

2) Εφόσον οι «Ξένοι» στο ανατολικό τμήμα του νησιού δεν μπορούν να τοποθετηθούν άμεσα στα κατονομαζόμενα τμήματα, θα πρέπει να συγκεντρωθούν μέσω της 22ης Μεραρχίας Πεζικού (αργότερα μέσω του 65ου Ορεινού Συντάγματος και του 752ου Συντάγματος Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς), να δραστηριοποιηθούν προσωρινά σε εργασίες εκφόρτωσης καταστροφών και κατόπιν, να οδηγηθούν στο βορειοδυτικό τμήμα του Φρουρίου Κρήτης.

Σελίδες 20-27 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο με δυο συνημμένα- του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 8.9.1944. Αφορά στη διαταγή εκκένωσης του ανατολικού τμήματος της Κρήτης και της μεταφοράς της 22ης Μεραρχίας στην ηπειρωτική Ελλάδα.

(μετάφραση) Διαταγή εκκένωσης του ανατολικού τμήματος της νήσου Κρήτης και της μεταφοράς της 22ης Μεραρχίας Πεζικού στην ηπειρωτική χώρα.

1) Η κατάσταση του εχθρού στα Βαλκάνια απαιτεί τη δημιουργία ενός κέντρου βάρους στη Βόρεια Ελλάδα. Η 22η Μεραρχία Πεζικού θα μετακινηθεί στην ηπειρωτική Ελλάδα για την αντικατάσταση των στρατιωτικών δυνάμεων στη Νότια Ελλάδα.

2) Η Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης θα προβεί στην εκκένωση του ανατολικού τμήματος του νησιού και θα δημιουργήσει με την υποστήριξη της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης έναν «πυρήνα οχύρωσης». Θα μεταφερθεί εκεί όλος ο οπλισμός, ο στρατιωτικός εξοπλισμός και οι προμήθειες του ανατολικού

τμήματος του νησιού, εφόσον δεν προβλέπεται ή δεν καθίσταται δυνατή η μεταφορά τους στην ηπειρωτική χώρα.

3) Η 22η Μεραρχία Πεζικού θα εκκενώσει βαθμηδόν τις στρατιωτικές εγκαταστάσεις ανατολικό τομέα και θα θέτει συνεχώς στρατιωτικά τμήματα σε ετοιμότητα για τη μεταφορά τους στην ηπειρωτική χώρα.

Παράλληλα με την, βάσει σχεδίου, εξέλιξη της εκκένωσης και τη μεταξύ άλλων διασπορά των στρατοπέδων, θα πρέπει να βρίσκεται καθημερινά σε ετοιμότητα στα αεροδρόμια, ένας τέτοιος αριθμός στρατιωτικού προσωπικού που θα μπορέσει να μεταφερθεί από αέρα. Τα ανήκοντα στις μάχιμες μονάδες πυροβόλα, βαρύς οπλισμός, μέσα μεταφοράς, Οχήματα Ανακοινώσεων, κινητές κουζίνες, Ελαφρά Οχήματα-Σταθμοί Εντολών, ποδήλατα και είδη εφοδιασμού θα μεταφερθούν, κατόπιν ειδικής εντολής, μέσω θαλάσσης. Όλα τα υπόλοιπα οχήματα θα πρέπει στο σύνολό τους, αρχικά, να κινηθούν κατά πλάτος του νησιού και έπειτα να μετακινηθούν στον «πυρήνα οχύρωσης». Το πλαίσιο και το μέγεθος της μεταφοράς τους στην ηπειρωτική χώρα θα εξαρτηθεί από την πορεία των κινήσεων των πλοίων.

Εξαιτίας αυτού, το στράτευμα θα πρέπει εκ των προτέρων να προετοιμαστεί ότι θα πρέπει να εγκαταλείψει τις στρατιωτικές του αποσκευές και θα μεταφερθεί μόνο ο απολύτως απαραίτητος για τη μάχη στρατιωτικός εξοπλισμός. Ο περιττός εξοπλισμός θα πρέπει να έχει ήδη απομακρυνθεί πριν την αποχώρηση. Μόνο τα πλήρως ετοιμοπόλεμα οχήματα θα πρέπει να επιβιβαστούν για τη μεταφορά τους από θάλασσα.

4) Το Επάκτιο Πυροβολικό και το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα παραμείνουν, με τον κύριο όγκο τους, προσωρινά στις έως πρότινος θέσεις τους, ως κορμός άμυνας, με στόχο τη διευκόλυνση της αποχώρησης της 22ης Μεραρχίας Πεζικού και τη συγκέντρωση των προμηθειών από το ανατολικό τμήμα του νησιού. Τμήματα αυτών θα μεταφερθούν, κατόπιν ειδικής εντολής, μαζί με την 22η Μεραρχία Πεζικού επίσης στην ηπειρωτική χώρα.

5) Όλα τα μεταφερόμενα από το νησί στην ηπειρωτική χώρα στρατεύματα, όλων των σωμάτων, θα υπαχθούν προς το παρόν στον Ανώτατο Διοικητή LXVIII (Επιτελείο Κρήτης). Το επιτελείο της 22ης Μεραρχίας Πεζικού θα προβεί μετά την άφιξη του στην ηπειρωτική χώρα και σε συνεργασία με το Επιτελείο Κρήτης στην άμεση αναδιάταξη των δυνάμεων του.

6) Κατόπιν της αποχώρησης του Επιτελείου της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, ο διοικητής του 65ου Συντάγματος Πυροβολικού θα αναλάβει τη διοίκηση του 752ου Συντάγματος Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ήρας έως ότου ολοκληρωθεί η εκκένωση του ανατολικού τμήματος του νησιού.

7) Σχετικά με το κατεπείγων για τη μεταφορά της 22ης Μεραρχίας Πεζικού δεσ συν. 1. Οι δυσκολίες εξαιτίας της ανομοιογενούς δραστηριοποίησης των μεταφορικών μέσων (εναέριων και θαλάσσιων) πρέπει να εξομαλυνθούν όσο το δυνατό γρηγορότερα.

Η 22η Επιλαρχία Αντιαρματικών, η 22η Μοίρα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων και ο κύριος όγκος της Ν.Α. 22 μετακινήθηκαν στις 7.9 στο δυτικό τμήμα του νησιού για να κατανεμηθούν στα λιμάνια Ηρακλείου και Σούδας για την

μετέπειτα μεταφορά τους. Πρέπει να υπάρξει σχεδιασμός για τη μετακίνηση της 5ης Μοίρας 22ου Συντάγματος Πυροβολικού και των Μονάδων Εφοδιασμού στο δυτικό τμήμα του νησιού.

Για τις μεταφορές πρέπει να τοποθετηθεί η 22η Μεραρχία Πεζικού στο ανατολικό τμήμα και τα Επιτελεία Εκφόρτωσης στο δυτικό. Θα πρέπει να εξασφαλισθεί η βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα ανάκληση όλων των στρατιωτικών μονάδων.

8) Στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης έχουν διαβιβαστεί από τον γερμανικό στρατό εξουσιοδοτήσεις σχετικά με την πραγματοποίηση της εκκένωσης του ανατολικού τμήματος του νησιού.

Ο διοικητής Θαλάσσιας Υπεράσπισης και η Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων προτείνουν στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης το μέγεθος μεταφοράς ή καταστροφής του εξοπλισμού των διαφόρων εγκαταστάσεων, οχυρώσεων και θέσεων Προστασίας από Θραύσματα της Πολεμικής Αεροπορίας και Πολεμικού Ναυτικού.

Το στρατιωτικό προσωπικό, χωρίς τον εξοπλισμό, των θέσεων Προστασίας από Θραύσματα της Πολεμικής Αεροπορίας και του Πολεμικού Ναυτικού δεν θα συγκεντρωθεί από τις στρατιωτικές του μονάδες, αλλά θα ενσωματωθεί στις παρακείμενες «Ομάδες Μάχης» της 22ης Μεραρχίας Πεζικού. Η Διοίκηση Θαλάσσιας Υπεράσπισης και Τομέα Αεροδρομίων θα επικοινωνήσουν με την 22η Μεραρχία Πεζικού αναφορικά με το ζήτημα αυτό.

9) Το Επάκτιο Πυροβολικό θα διατηρήσει τις αρχικές του θέσεις, έως ότου ακολουθήσει νεότερη διαταγή. Κινητές Ελαφριές Πυροβολαρχίες του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς θα μεταφερθούν, ανάλογα με τον διαθέσιμο χώρο στα πλοία, συγκεντρωτικά στην ηπειρωτική χώρα ή θα μετακινηθούν στον «Πυρήνα Οχύρωσης». Θα υπάρξουν λεπτομέρειες αναφορικά με αυτό.

Το προσωπικό των Πυροβολαρχιών, για το οποίο δεν προβλέπεται η μετακίνηση τους, θα τοποθετηθεί για την επάνδρωση των Πυροβολαρχιών στον «Πυρήνα Οχύρωσης» ή για την ενίσχυση της μάχιμης δύναμης της 133ης Μεραρχίας Πεζικού.

10) Το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα διατηρήσει την αντιαεροπορική προστασία στο ανατολικό τμήμα του νησιού, μέχρι νεωτέρας διαταγής. Σχετικά με την Ελαφριά Μοίρα 73 βλπ ψηφ. 4 και συνν. 1. Η τέταρτη συστοιχία Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα φορτωθεί στα πλοία.

Το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα διαθέσει μέσα μετακίνησης για τη μεταφορά του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς. Επιπλέον, ορισμένοι Βαριοί Ελκυστήρες θα βρίσκονται πολύ σύντομα σε ετοιμότητα για τη μεταφορά τους στην ηπειρωτική χώρα.

Θα διαταχθεί ακόμα η φύλαξη των Αντιαεροπορικών Πυροβόλων στον «Πυρήνα Οχύρωσης».

11) Ο διοικητής Θαλάσσιας Υπεράσπισης θα συνεχίσει την πραγματοποίηση των έως τώρα αποστολών, σε συνάρτηση με τις μεταβολές της παρούσας κατάστασης.

Σχετικά με το Πυροβολικού Πολεμικού Ναυτικού δεσ ψηφ. 9.

Για την επιτάχυνση του ρυθμού της ολοκλήρωσης των προετοιμασιών ανατίναξης στο λιμάνι του Ηρακλείου θα τοποθετηθούν, μέχρι το πέρας τους, από την Ειδική Ομάδα του 8ου Επιτελείου Μηχανικού Φρουρίου Κρήτης όλες οι διαθέσιμες δυνάμεις Σκαπανέων από το ανατολικό τμήμα του νησιού, κατόπιν διαταγής του Διοικητή Θαλάσσιας Υπεράσπισης.

12) Η Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων θα διατηρήσει την πτητική λειτουργία σε πέντε αεροδρόμια. Στο αεροδρόμιο του Ρεθύμνου θα πρέπει να πραγματοποιούνται νυχτερινές προσγειώσεις.

Ο βόρειος και νότιος αεροδιάδρομος στο Μάλεμε θα πρέπει, με απολύτως κατηγορηματικό τρόπο, να ολοκληρωθεί. Προς τούτο θα διατεθεί όλο συνολικά το 4ο Τάγμα Μηχανικού του 18ου Αεροπορικού Σώματος μέχρι τη μεταφορά του (στη 22η Μεραρχία Πεζικού), παρομοίως και τα υπόλοιπα τμήματα του 8ου Επιτελείου Σκαπανέων Φρουρίου Κρήτης στο δυτικό τμήμα του νησιού και όλοι συνολικά οι «Επικουρικοί» των διερχόμενων από αέρα στρατευμάτων. Οι αιχμάλωτοι Έλληνες από τη φυλακή του γερμανικού στρατού στην Αγυιά θα πρέπει να συμμετέχουν σε τούτο, κατόπιν συνομιλίας με τον διευθυντή της εκεί φυλακής.

13) Η από αέρα μεταφορά στην ηπειρωτική χώρα θα αφορά, αρχικά, αποκλειστικά τις αξιόμαχες μονάδες. Θα υπάρξει ειδικού χαρακτήρα διαταγή αναφορικά με τη λήψη μαζί τους, του οπλισμού, στρατιωτικού υλικού, πυρομαχικών και όλου του υπόλοιπου στρατιωτικού εξοπλισμού. Οι προσωπικές αποσκευές θα πρέπει, υπό την ευθύνη του επικεφαλής της μονάδας, να περιοριστούν στο ελάχιστο για να μπορούν να μεταφέρονται στην ηπειρωτική χώρα. Δεν υπολογίζεται εκεί η χρήση οχημάτων μεταφοράς στρατιωτικών αποσκευών. Απαγορεύεται η μεταφορά από αέρα των περιττών αποσκευών, αντικειμένων καθημερινής χρήσεως για παροχή ανέσεων, ειδών διαμονής κ.οκ.

14) Η χρήση του χώρου στα πλοία θα πρέπει να εκμεταλλευτεί υπό τη μεγαλύτερη φροντίδα. Η φόρτωση οχημάτων, πολεμοφοδίων, μηχανημάτων στρατού κ.ο.κ θα πρέπει να τακτοποιηθεί κατά τέτοιον τρόπο, ώστε σε περίπτωση απώλειας ενός πλοίου να μην προκύψουν μονόπλευρες απώλειες αυτών. Αρχικά, θα δοθεί προτεραιότητα στη μεταφορά αποκλειστικά των μάχιμων μονάδων. Στα μεγάλα πλοία θα πρέπει να πραγματοποιηθεί η αφαίρεση καυσίμων των οχημάτων. Στα μικρότερα θα πραγματοποιηθεί η φόρτωση τους με γεμάτο το ντεπόζιτο και διαθέτοντας εφεδρικά μπιτόνια.

Ως την επιτάχυνση της διαδικασίας μεταφοράς της 22ης Μεραρχίας Πεζικού θα καταστεί απαραίτητο να μετακινηθεί δια θαλάσσης γερμανικό προσωπικό επίσης. Θα δοθεί μια λεπτομερέστερη κατά περίπτωση διαταγή.

15) Ως προς την αύξηση του ρυθμού κινητικότητας της 22ης Μεραρχίας Πεζικού στην ηπειρωτική χώρα μπορούν να φορτωθούν στα πλοία, επιπλέον, ορισμένα μουλάρια.

16) Η 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης θα ασφαλίσει το δυτικό τμήμα του νησιού, κατά τη διάρκεια της αποχώρησης της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, στη γραμμή Πάνορμο-Πέραμα-δυτική πλαγιά της οροσειράς του Ψηλορείτη-

Φουρφουράς-Αγία Γαλήνη και θα προχωρήσει άμεσα στην αναγνώριση και καθορισμό μιας περιμετρικής ζώνης («μέτωπο υπαίθρου»), από τη Γεωργιούπολη προς νότο. Θα πρέπει να ξεκινήσει άμεσα μια προσωρινού χαρακτήρα επέκταση χώρου με τα δικά μας υλικά μέσα και στρατιωτική δύναμη που θα μεταφερθούν από την Υπεράσπιση Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος.

Θα πρέπει να σημειωθεί μια αναδιάταξη της δύναμης της μεραρχίας και των ανδρών του «μετώπου υπαίθρου» παράλληλα την εκκένωση του ανατολικού τμήματος της νήσου και σε συνάρτηση με την κατάσταση του εχθρού. Οι σχεδιασμοί θα πρέπει να αναφέρονται στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης.

Ο λόχος Σκαπανέων της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, στο Πέραμα θα πρέπει να αντικατασταθεί, από την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, από έναν λόχο Προστασίας και να διατεθεί στην 22η Μεραρχία Πεζικού. Η συμφωνία τούτη θα πρέπει να τεθεί άμεσα σε ισχύ.

17) Η διοίκηση Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης θα αναδιατάξει όλο συνολικά το σώμα Πυροβολικού με μονάδες του «Πυρήνα Οχύρωσης» για την επίτευξη μιας σε καλύτερο βαθμό κατανομής δυνάμεων.

18) Κατόπιν διαταγής της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, το 833ο Τάγμα Ασφάλισης Πεζικού θα παραμένει προσωρινά στο ανατολικό τμήμα του νησιού για την προστασία των αποθηκών και των εκεί αποθεμάτων. Η υπαγωγή σύμφωνα με το ψηφ. 6.

19) Το πλεονάζον προσωπικό του κεντρικού χώρου συγκέντρωσης αποθεμάτων, στο ανατολικό τμήμα της νήσου θα ενσωματωθεί μετά την αποδέσμευση των καθηκόντων του (συγκέντρωση ή καταστροφή των όπλων κατόπιν απόφασης της 22ης Μεραρχίας Πεζικού ή του 752ου Συντάγματος Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς) στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης. Τα διασωθέντα όπλα θα πρέπει να παραδοθούν στους χειριστές τους.

20) Στρατιώτες, που έχουν τοποθετηθεί από την 22η Μεραρχία Πεζικού στα περιφερειακά φρουραρχεία, στη Μυστική Αστυνομία Στρατού ή για κύκλους στρατιωτικών σεμιναρίων, θα πρέπει άμεσα να αποδεσμευτούν και να επιτρέψουν στη Μεραρχία.

21) Η Διμοιρία Απόδοσης Ποινών Ανατολικής Κρήτης θα πρέπει να αντικατασταθεί. Η απονομή των ποινών θα σταματήσει. Τα μέλη ξένων στρατιωτικών μονάδων θα πρέπει να μετακινηθούν, εφόσον σύμφωνα με το ψηφ. 6, θα πρέπει να καταργηθεί η απόδοσή τους. Το υπόλοιπο της Διμοιρίας Απόδοσης Ποινών μπορεί να δραστηριοποιηθεί από την 22η Μεραρχία Πεζικού ως κλειστή μονάδα.

22) Ιταλική Λεγεώνα Εθελοντών Κρήτης.

Οι Ιταλοί «Εθελοντές Μάχης» θα πρέπει να αποδεσμευτούν από το στράτευμα και να προσχωρήσουν στο Τάγμα Μελανοχιτώνων Κρήτης, εφόσον επιθυμούν να συμμετέχουν στον αγώνα. Τα αναξιόπιστα άτομα και όλοι οι στο σύνολό τους «Επικουρικοί» όλων των μονάδων θα πρέπει να διανεμηθούν στο Σώμα Μηχανικού της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης, για την εκεί δραστηριοποίησή τους.

Όλες οι κλειστού τύπου ιταλικές μονάδες θα παραμείνουν προσωρινά στο ανατολικό τμήμα του νησιού, για καθήκοντα φρούρησης και θα υπαχθούν εκεί σύμφωνα με το ψηφ. 6. Το γερμανικό διοικητικό προσωπικό της 22ης Μεραρχίας Πεζικού θα παραμείνει προς το παρόν στις μονάδες του.

Μετά την αποδέσμευση αυτών των καθηκόντων, οι ιταλικές μονάδες θα πρέπει να μετακινηθούν στον «Πυρήνα Οχύρωσης» και θα υπαχθούν στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης. Θα υπάρξει διαταγή για την κατόπιν μεταφορά τους στην ηπειρωτική χώρα.

Το επιτελείο της Λεγεώνας θα ενσωματωθεί, κατόπιν της απομάκρυνσης του Επιτελείου της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης. Τα καθήκοντα του θα παραμείνουν, κατόπιν διαταγής της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης, ως έχουν.

23) Οι δικαστικές διαδικασίες εναντίον ξένων μελών, που βρίσκονται έγκλειστοι στη στρατιωτική φυλακή της Αγιάς, θα παραδοθούν από την 22η Μεραρχία Πεζικού στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης.

24) Τα περιφερειακά φρουραρχεία θα συνεχίσουν τα καθήκοντα τους και θα λειτουργούν ως «φωλιές άμυνας». Θα περιλαμβάνουν στην εν λόγω «φωλιά άμυνας» και υπό την αυστηρού χαρακτήρα διοίκηση τους, όλες τις τοπικές στρατιωτικές υπηρεσίες, τα εναπομείναντα στρατιωτικά τμήματα, τις διασκορπισμένες μονάδες κ.ο.κ. Θα ακολουθήσει διαταγή αναφορικά με την επιστροφή στον «Πυρήνα Οχύρωσης», σε συνάρτηση με την εκκένωση του ανατολικού τμήματος του νησιού καθώς και με τη στάση απέναντι στην ελληνική χωροφυλακή και στους ένοπλους αγροφύλακες.

25) Θα υπάρξει ξεχωριστή διαταγή αναφορικά με τα είδη του Γερμανικού Στρατού.

26) Έχει εκδοθεί διαταγή σχετικά με τις καταστροφές. Ο στρατός θα πρέπει βασικά να ενημερωθεί ότι θα πρέπει να εξαιρούνται οι αυθαίρετες και άσκοπες καταστροφές για να μη βλάψουν την καλή φήμη του Γερμανικού Στρατού στο νησί εξαιτίας μιας όμοιας των συμμοριών αποχώρησης. Ο εξοπλισμός των στρατώνων, τα αντικείμενα των καταλυμάτων κ.ο.κ, των οποίων η χρήση, σύμφωνα με την ειδικού τύπου διαταγή, δεν λαμβάνεται υπόψη, θα πρέπει να ανταλλαχθούν με, μεταξύ άλλων, τρόφιμα των κατοίκων, υπό την ευθύνη των διοικητών ή σε τελευταία ανάλυση, να δωρισθούν, ωστόσο να μην καταστραφούν. Παρομοίως, η τροφοδοσία στις απομακρυσμένες βάσεις, που δεν μπορεί πλέον να αποθηκευτεί, θα πρέπει να καταναλωθεί.

27) Αναφορικά με τις ειδικού τύπου διατάξεις για το ζήτημα των επικοινωνιών δεξ συνν. 2.

28) Θα υπάρξει ξεχωριστή διαταγή αναφορικά με τον υγειονομικό εφοδιασμό του ανατολικού τμήματος του νησιού, κατόπιν της αποχώρησης της 22ης Μεραρχίας Πεζικού.

29) Διατήρηση του απορρήτου.

Η εκκένωση του ανατολικού τμήματος της νήσου και η μεταφορά της 22ης Μεραρχίας Πεζικού δεν μπορούν να μείνουν στον πληθυσμό της Κρήτης κρυφά. Ωστόσο, θα πρέπει να δοθεί σημασία στο γεγονός ότι δεν θα πρέπει να διαρρεύσει καμία απολύτως πληροφορία σχετικά με το πλαίσιο των δικών μας μέτρων. Ο πληθυσμός θα πρέπει να νομίζει ότι πρόκειται απλά για μια αναδιοργάνωση των δυνάμεων μας και να υπάρχει μια απόκρυψη του πραγματικού σκοπού. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποφευχθεί η εντύπωση ότι τα μέτρα μας έχουν ληφθεί με βιαστικό τρόπο και χωρίς σχεδιασμό. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία, στο πλαίσιο αυτό, στην πειθαρχία όλων των στρατιωτών.

Διαβαθμισμένα έγγραφα που είναι σε κάποιο βαθμό αχρειαστα, θα πρέπει εγκαίρως, πριν τη μεταφορά, να καταστραφούν ώστε να αποτραπούν απώλειες και να μην υπάρξει επιπλέον επιβάρυνση στις αποσκευές. Στρατιωτικά έγγραφα ιδιαίτερης αξίας, που αφορούν στο νησί, θα πρέπει να παραδοθούν από την 22η Μεραρχία Πεζικού στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης (πχ σχετικά με τις στρατιωτικές δράσεις). Όλη συνολικά η αλληλογραφία, που αφορά στον άμαχο πληθυσμό, θα πρέπει επιμελώς να καταστραφεί ώστε να προφυλαχθεί ο γερμανόφιλος πληθυσμός. Υποθέσεις των οποίων η εξέταση είναι ακόμα αναγκαία, θα πρέπει να παραδοθούν από την 22η Μεραρχία Πεζικού στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης.

30) Σε περίπτωση που τα μέτρα και οι μετακινήσεις μας παρενοχλούνται από τον, σε κάποιο βαθμό, αποβιβαζόμενο εχθρό ή τις συμμορίες, θα πρέπει να ανταπαντήσουμε ανελέητα και άμεσα με όλες τις δυνάμεις μας ώστε να αποτρέψουμε μια στρατιωτική επιτυχία τους. Δεν θα πρέπει να υπολογίζεται μια παράδοση των θέσεων μας, ακόμα και στην περίπτωση μιας ανέλπιδης για εμάς κατάστασης. Ο ηρωισμός των ανδρών στις βάσεις-σταθμούς στην εμπόλεμη ζώνη της Γαλλίας αποδεικνύει την αξία του δεσμού και της συνεργασίας μεταξύ των εχθρικών δυνάμεων, παραμένοντας εκεί ακλόνητα. Κρίνεται στην τωρινή κατάσταση απαραίτητο να ενεργοποιηθεί το ηθικό μάχης όλων των στρατευμάτων για μια τελευταία επέμβαση, με στόχο την επίτευξη του ανθρωπίνως δυνατού κατά την, με γρήγορους ρυθμούς, εξέλιξη και υλοποίηση των προκείμενων στρατιωτικών σχεδιασμών. Όλοι οι αξιωματικοί θα πρέπει να ενημερώσουν σχετικά με αυτό, επειγόντως, τις μονάδες τους και να τους εμψυχήσουν τη στάση αυτή, του «αυτό πρέπει να γίνει τώρα».

(περίληψη) Το συνημμένο με τον αριθμό 1 αφορά στις μετακινούμενες μονάδες στην 22η Μεραρχία Πεζικού. Το δεύτερο συνημμένο αφορά στα μέτρα επικοινωνίας στην περίπτωση εκκένωσης τμημάτων της Κρήτης. Ακολουθεί η μετάφραση του.

(μετάφραση) Μέτρα επικοινωνίας στην περίπτωση της εκκένωσης τμημάτων της νήσου.

α) Τεχνικά μέσα επικοινωνίας:

Όλες συνολικά οι θέσεις Ασυρμάτων και Διαβιβάσεων, οι ειδικές εγκαταστάσεις της Πολεμικής Αεροπορίας και Πολεμικού Ναυτικού θα πρέπει να διαλυθούν και να μεταφερθούν στους χώρους φόρτωσης και στις αποθήκες μηχανημάτων του στρατού. Τα μηχανήματα τηλεπικοινωνίας στα τηλεφωνικά κέντρα θα πρέπει να αποσυναρμολογηθούν μόνο στην περίπτωση που αποχωρήσει το προσωπικό. Για τις ανάγκες του εξοπλισμού θα πρέπει να μεταφερθούν από τις μονάδες επικοινωνίας τα απαραίτητα μηχανήματα. Τα μηχανήματα στην αποθήκη

συσκευών επικοινωνίας στον Νεροκούρο θα πρέπει να συσκευαστούν, έτοιμα για μεταφορά, και να παραδοθούν έναντι αποδεικτικού παράδοσης και λήψης. Καλώδια Επικοινωνίας Μακρινής Απόστασης, Βαριά Καλώδια και τηλεφωνικές γραμμές με μπρούτζινο σύρμα θα πρέπει, σε περίπτωση που δεν είναι πλέον αναγκαίοι από τους χρήστες πλέον, να μαζευτούν και να συγκεντρωθούν στα αποθέματα. Το πλεονάζον υλικό από αγωγούς και καλώδια θα πρέπει να παραδοθεί στην αποθήκη μηχανημάτων επικοινωνίας στο Νεροκούρο.

β) Μέσα επικοινωνίας μέσω ζώων:

Τα βρισκόμενα στις βάσεις ταχυδρομικά περιστέρια θα πρέπει να απελευθερωθούν και τα κλουβιά τους θα πρέπει να μεταφερθούν στην αποθήκη μηχανημάτων επικοινωνίας στο Νεροκούρο. Μετά τη συγκέντρωση όλων συνολικά των ταχυδρομικών περιστεριών σε αεροπλάνα με κατεύθυνση την πατρίδα, θα πρέπει αυτά μαζί με τα κλουβιά τους να μεταφερθούν στον χώρο συγκέντρωσης τους «Μαριάννα».

Τα εκπαιδευμένα σκυλιά περιπολίας θα παραμείνουν στις μονάδες. Τα μη διανεμόμενα στο στράτευμα σκυλιά θα πρέπει να παραδοθούν μαζί με τα κλουβιά τους στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης/Τμήμα Ανεφοδιασμού.

Σελίδες 28-29 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς τον συνταγματάρχη Jodl, με ημερομηνία 9.9.1944. Αφορά στην επάρκεια τροφίμων.

(μετάφραση) Η επάρκεια τροφίμων στην Κρήτη για 10-11 μήνες, σε περίπτωση που παραδοθεί ένα σημαντικό μέρος των αποθεμάτων από το ανατολικό τμήμα της νήσου και υπάρχει η δυνατότητα αγοράς τροφίμων από τη νέα σοδιά.

Σελίδα 30 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο- του Γενικού Επιτελείου Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 13.9.1944.

(μετάφραση) 1) Ο κύριος όγκος της Επιλαρχίας Τεθωρακισμένων 212 θα μεταφερθεί στην ηπειρωτική χώρα.

2) Προτεραιότητα στα γερμανικά τεθωρακισμένα IV, III, II.

3) Το προσωπικό θα μεταφερθεί εν μέρει από αέρα.

4) Θα πρέπει να παραταχθεί μια ίλη από τα λαφυραγωγημένα τεθωρακισμένα. Τα καθήκοντα όπως πρότινος στην Επιλαρχία.

Σελίδες 31-32 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο- του Γενικού Επιτελείου Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 22η Μεραρχία Πεζικού, 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων, Επιτελείο Φόρτωσης Ηρακλείου και Σούδας, με ημερομηνία 13.9.1944.

(μετάφραση) 1) Θα μεταφερθούν από αέρα:

α) Όλα τα 2 cm Αντιαεροπορικά Πυροβόλα της 22ης Μοίρας Αντιαεροπορικών Πυροβόλων και η 73η Μοίρα Ελαφρών Αντιαεροπορικών Πυροβόλων.

β) Όλα τα Ελαφρά Πυροβόλα Πεζικού της 22ης Μεραρχίας Πεζικού.

γ) Όλα τα Ορειβατικά Πυροβόλα του 22ου Συντάγματος Πυροβολικού.

2) Προτεραιότητα για τη φόρτωση των οχημάτων:

α) Σιδηροδρομικά μέσα.

β) Τεθωρακισμένα και Τεθωρακισμένα Οχήματα Ανίχνευσης.

γ) Οχήματα Επικοινωνιών.

δ) Κινητές κουζίνες.

ε) Πυροβόλα.

3) Όλα τα οχήματα θα πρέπει να φορτωθούν με πέντε VS καυσίμων σε δοχεία. Η συγκέντρωση των καυσίμων στο κατάστρωμα, ανάλογα με τον τύπο του πλοίου. Θα πρέπει να φορτωθούν οχήματα με ελαστικά σε καλή κατάσταση και με ρεζέρβα.

4) Οι επικεφαλής των Επιτελείων Φόρτωσης-ως αξιωματικοί ελέγχου-καθίσταντο προσωπικά υπεύθυνοι για την φόρτωση μόνο των διατεταγμένων οχημάτων. Ως επιπλέον συνοδεία στα οχήματα, σύμφωνα με το ψηφίο 2, μπορούν να φορτωθούν ορισμένα, μεμονωμένα, σπουδαίας σημασίας οχήματα των Επιλαρχιών Εφεδρείας (Ουλαμός Οπλουργών της 1ης Επιλαρχίας).

Σελίδα 33 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο- του Γενικού Επιτελείου Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς , με ημερομηνία 14.9.1944. Αφορά στη μεταφορά μελών και οχημάτων του Γερμανικού Στρατού στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Σελίδες 34-35 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης προς την 22η Μεραρχία Πεζικού και τη Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων, με ημερομηνία 15.9.1944.

(μετάφραση) 1) Μια νέα διαταγή του Στρατού Ξηράς καθώς και η συγκέντρωση ισχυρών δυνάμεων συμμαχιών με πρόθεση μαζικής μορφής επιθέσεων εναντίων του Ηρακλείου απαιτούν την με επιταχυμένο ρυθμό εκκένωση του ανατολικού τμήματος του νησιού, σύμφωνα με τις παρακάτω κατευθυντήριες γραμμές.

2) Οι στρατιωτικές δυνάμεις από το ανατολικό τμήμα θα πρέπει να συγκεντρωθούν, με ταχύ ρυθμό, προσωρινά στην περιοχή του Ηρακλείου (συγκρ. ψηφ.3). Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατά τέτοιο τρόπο ασφάλιση και υπεράσπιση της περιοχής Ηρακλείου-Πεζών-Δαφνών ώστε να καταστεί δυνατή και απρόσκοπτη μια από αέρα και θάλασσα μεταφορά από το Ηράκλειο και μια περαιτέρω συγκέντρωση των προμηθειών από τις αποθήκες Πεζών και Δαφνών για τη μεταφορά τους, τον αγώνα και την τροφοδοσία των στρατευμάτων. Η υπεράσπιση του χώρου αυτού θα πρέπει να ρυθμιστεί από τον διοικητή Τομέα. Ο ταγματάρχης Niemann, του 58ου Συντάγματος Αντιαεροπορικών Πυροβόλων, τοποθετείται ως στρατιωτικός διοικητής της πόλης του Ηρακλείου.

3) Τα στρατεύματα και οι προμήθειες του Τομέα Τυμπακίου θα πρέπει με ταχύτατο ρυθμό, όσο καθίσταται τούτο εφικτό, να διατεθούν στην 133η

Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης για την επέμβαση στα μετόπισθεν της σχεδιαζόμενης γραμμής αποκλεισμού Πάνορμο-Αγία Γαλήνη.

4) Για την ενίσχυση της εμπόλεμης ζώνης Ηρακλείου θα πρέπει να δραστηριοποιηθούν από το Επάκτιο Πυροβολικό όλες οι Πυροβολαρχίες 7,5 και 10 cm και από το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων όλες οι μονάδες, από τον προς εκκένωση χώρο. Τα Βαριά Πυροβόλα θα πρέπει να συγκεντρωθούν στην περιοχή Ηρακλείου.

Τα αποθέματα πολεμοφοδίων όλων των Βαριών Πυροβόλων θα πρέπει να ανατιναχθούν, και των Ελαφρών μόνο στην περίπτωση που δεν μπορούν πλέον να συγκεντρωθούν, την παρούσα χρονική στιγμή, για τη συνέχιση του αγώνα στην περιοχή του Ηρακλείου.

5) Η εντός χρονικού πλαισίου άσκηση καθηκόντων ανά τομείς και μετακίνηση όλων των μονάδων, όλων των σωμάτων στρατού από τα ανατολικά της νήσου προς τα δυτικά θα σημειωθούν κατόπιν διαταγής του Διοικητή του Ανατολικού Διαμερίσματος.

6) Η χρησιμοποίηση των αποθεμάτων των εκκενωμένων περιοχών κατόπιν δοσμένων διαταγών. Θα μπορεί να γίνει χρήση αυτών, εφόσον πρόκειται να διανεμηθούν ποσότητες τροφίμων στα συσσίτια ή στα νοσοκομεία ή παραδοθούν στον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό, υπό την προστασία της χωροφυλακής.

7) Τα μέτρα καταστροφής θα πρέπει, όπως έχει ήδη σχεδιαστεί, να πραγματοποιηθούν. Ο Διοικητής του Ανατολικού Διαμερίσματος θα αποφασίσει σχετικά με την πραγματοποίηση των ανατινάξεων.

8) Η συνέχιση της εκκένωσης μέχρι τα μετόπισθεν της γραμμής Γεωργιούπολης-Χώρα Σφακίων θα πρέπει να προετοιμαστεί απ' όλες συνολικά τις μονάδες στρατού.

9) Ο Διοικητής του Ανατολικού Διαμερίσματος θα πρέπει να αναφέρει, εγκαίρως, το σχεδιασμό για την πραγματοποίηση της ανά τομείς εκκένωση.

Σελίδες 36-37 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 15.9.1944. Αφορά στη σύσκεψη με τον επικεφαλής του γενικού επιτελείου.

(μετάφραση) Σύσκεψη με τον επικεφαλής του Γενικού Επιτελείου.

Στο πλαίσιο των, με το έγγραφο της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης αριθμ. 3247/44 απορρ., θεσπισμένων και προβλεπόμενων επιπλέον μέτρων εκδόθηκε σήμερα ο παρακάτω σχεδιασμός;

1. Επίσιτισμός:

α) Άμεση, αυξημένης κλίμακας, διανομή ειδών τροφοδοσίας στο στράτευμα, σύμφωνα με την συνημμένη διαταγή.

β) Αξιοποίηση των υπαρχόντων αποθεμάτων, αρχής γενομένης από το ανατολικό προς το δυτικό διαμέρισμα, μέσω της διανομής αυτών στους εργάτες

στον Γερμανικό Στρατό, στα συσσίτια (μέσω του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού) και στη Μυστική Αστυνομία Στρατού για τους «Εμπίστους».
γ) Καταστροφή των υπόλοιπων αποθεμάτων.

2. Ένδυση:

- α) Εσώρουχα και άλλος μη στρατιωτικού τύπου ρουχισμός στους εργάτες στον Γερμανικό Στρατό (μέσω του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού).
- β) Ενίσχυση των γερμανικών Μονάδων Προστασίας και της ελληνικής χωροφυλακής με ρουχισμό.
- γ) Πώληση των υπολοίπων μη στρατιωτικών ειδών αποθεμάτων.
- δ) Καταστροφή των άλλων υπολοίπων.

3. Είδη καταλυμάτων, είδη καθημερινής χρήσης, κ.ο.κ:

- α) Αξιοποίηση μέσω πώλησης.
- β) Καταστροφή.

4. Είδη αγοράς:

- α) Άμεση διανομή προς τις μονάδες όλων συνολικά των στο δυτικό τμήμα του νησιού αποθηκευμένων ειδών αγοράς.
- β) Δημιουργία ενός μικρού μεγέθους αποθέματος για τις βρισκόμενες ακόμα στο ανατολικό τμήμα της νήσου μονάδες που δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στην τωρινή διανομή.

5. Άμεση εφαρμογή της λέξης-κλειδί «Δούναβης»:

- α) Ο επικεφαλής του Επιτελείου, Charlet, θα μετακινηθεί, ήδη σήμερα, προς το Ηράκλειο με σκοπό την εφαρμογή των διατασσόμενων μέτρων με την κωδική ονομασία «Δούναβης».
- β) Ο υπεύθυνος οικονομικής διαχείρισης, Madaus, θα αναλάβει επιπλέον υποχρεώσεις οικονομικής φύσης, στο δυτικό τμήμα του νησιού και την διεκπεραίωση των χρεών, καθώς καθίσταντο αυτό αναγκαίο.

6. Για την αναμενόμενη άφιξη ενός πλοίου-νοσοκομείου θα πρέπει να συγκεντρωθούν από τους Λόχους Διοίκησης 820 και 133 τα παρακάτω είδη τροφίμων προς παράδοση των στο ψηφ. 1 κατονομαζόμενων ποσοτήτων και ειδικού τύπου τροφοδοσίας:

δύο τόνοι φρικασέ κότας

δύο τόνοι λουκάνικα κονσέρβας

δύο τόνοι αλλαντικά κονσέρβας ή σαλάμι μπύρας

πεντακόσια κιλά κόκκους ή αλεσμένου καφέ

χίλια κιλά κακάο

διακόσια πενήντα κιλά μαύρο τσάι

δύο τόνοι βούτυρο

δύο τόνοι λαρδί σε κονσέρβες

τρεις τόνοι τροφοδοσίας εκτάκτου ανάγκης

τρεις τόνοι φρούτα σε κονσέρβες (μόνο στο Ηράκλειο)

τέσσερεις χιλιάδες λίτρα χυμού φρούτων (μόνο στα Χανιά)

ένας τόνος σοκολάτας

αμύγδαλα (όλη συνολικά η ποσότητα)

πέντε τόνοι ζάχαρη

δύο τόνοι συμπυκνωμένο γάλα
ένας τόνος σαπούνι λουτρού
διακόσιες χιλιάδες τσιγάρα.

Τούτα τα είδη τροφοδοσίας θα διανεμηθούν, κατόπιν διαταγής, μετά την άφιξη του πλωτού νοσοκομείου στη Σούδα ή στο Ηράκλειο. Η μη λαμβανομένη τροφοδοσία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το ψηφίο 1. Η μεταφορά στο πλωτό νοσοκομείο στο πλαίσιο του 4α.

Σελίδες 38-39 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο της Διοίκησης Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 15.9.1944. Αφορά στα σημεία της σύσκεψης μεταξύ Γερμανών στρατιωτικών διοικητών.

(μετάφραση) Σημεία της σημερινής σύσκεψης

υπό την παρουσία του:

αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης, v.d Chevallerie
διοικητή 619ου Συντάγματος Πυροβολικού, συνταγματάρχης Proescholdt
διοικητή Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς-Δυτικό Διαμέρισμα,
ταγματάρχης Baumann
διοικητή Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης, συνταγματάρχη Benthack
αναπληρωτή διοικητή 22ου Συντάγματος Πυροβολικού.

1. Άμεση διακοπή της εγκάρσιας μετακίνησης όλων συνολικά των μονάδων Πυροβολικού προς το δυτικό τμήμα. Όλο εν συνόλω το Πυροβολικό από τον χώρο της Ιεράπετρας-Αγίου Νικολάου και Μαλίων θα πρέπει να μεταβεί και να συγκεντρωθεί στην περιοχή του Ηρακλείου με αποστολή την υπεράσπιση της περιοχής Ηρακλείου- Πεζών-Δαφνών από επιδρομές και επιθέσεις.

Τα πολεμοφόδια βαρέων όπλων θα πρέπει να καταστραφούν και τα ελαφριά πυρομαχικά να μεταφερθούν σύμφωνα με τον διαθέσιμο χώρο στα πλοία. Δίδεται εντολή της συγκέντρωσης και της μεταφοράς των αντιαεροπορικών πυροβόλων, αντιαρματικών, ολμοβόλων με τους όλμους, καθόσον επρόκειτο στον συντριπτικό βαθμό για γερμανικό και όχι ξένο οπλισμό.

2. Για τη μεταφορά της Μονάδας Πυροβολικού Τυμπακίου έχουν διατεθεί από το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων-την 1η και 4η Μοίρα 22ου Συντάγματος Πυροβολικού δεκαεννέα συνολικά ελκυστήρες. Στη Μονάδα Πυροβολικού Τυμπακίου διαβιβάστηκε μέσω ραδιογραφήματος η διαταγή για την ετοιμότητα μετακίνησης της και την καταστροφή των πολεμοφοδίων Βαρέων Πολυβόλων και του υλικού καταλυμάτων.

Ο ταγματάρχης Baumann, διοικητής Συντάγματος Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς Δυτικής Κρήτης επιφορτίστηκε με τη μεταφορά των ανελκυστήρων και των Μονάδων Μεταφοράς.

3. Την ασφάλιση από πυροβόλα πίσω από τη γραμμή Πάνορμο-Αγία Γαλήνη θα την αναλάβουν 4 Ελαφριές Πυροβολαρχίες της Μοίρας Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 1021.

4. Οι Πυροβολαρχίες της Μοίρας Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 283 θα αποσυρθούν με πορεία πίσω από τη γραμμή Γεωργιούπολη-Σφακιά και θα μεταβούν στις αναγνωρισμένες θέσεις.

5. Η 3η Μοίρα Συντάγματος Πυροβολικού 619 έχει λάβει την εντολή να προετοιμαστεί για τη, στο σύνολο της, μεταφορά στην ηπειρωτική χώρα.

6. Για τον περιορισμό του «Πυρήνα Οχύρωσης» προτάθηκε η ευρύτερη περιοχή των Χανίων, συμπεριλαμβανομένου του αεροδρομίου στο Μάλεμε.

Σελίδες 40-42 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο του Υπεύθυνου Φροντιστή , με ημερομηνία 17.9.1944. Αφορά στα πρακτικά των σημείων σύσκεψης Γερμανών αξιωματικών στην Κνωσσό, στις 15.9.

(μετάφραση) 1.) Συμμετέχοντες:

Συνταγματάρχης Roesler με τον υπασπιστή

Λοχαγός Hirschfeld, 22η Μεραρχία Πεζικού

Ταγματάρχης Wischhusen, Kodina 22η Μεραρχία Πεζικού

Ταγματάρχης Niemeyer, 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων

Λοχαγός Musch, 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων

Υποσηναγός Holtzendorf, Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων

Λοχαγός Brand, περιφερειακό φρουραρχείο Αγίου Νικολάου

Υπολοχαγός Wrobel, περιφερειακό φρουραρχείο Ηρακλείου

Υπολοχαγός Allendoerfer, γραφ.1β τοπικής διοικητικής μονάδας 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης

Υπολοχαγός Elle, γραφ. 1β 22ης Μεραρχίας Πεζικού

Αρχηγός Επιτελείου Lindenbaum, Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης

Λοχαγός Auerswald, Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης

Λοχαγός Dahmann, Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης

Λοχαγός Penner, Διοίκηση Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης.

2) Μεταβαλλόμενη κατάσταση λόγω νέας διαταγής της Ομάδας Στρατιών Ε.

3) Ανάγνωση της διαταγής της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης, 1^ο Επιτελικό Γραφείο, 3247/44 απορρ.

4) Η άμεση εκκένωση του ανατολικού τμήματος του νησιού κατέστησε αναγκαίο έναν σαφή σχεδιασμό της μεταφοράς των στρατιωτικών μονάδων και των ειδών τροφοδοσίας με την παρακάτω σειρά:

α) Μεταφορά των μονάδων από την Ιεράπετρα (χωρίς τα πυροβόλα 15,5 cm και πολεμοφόδια).

β) Μεταφορά τροφοδοσίας-καυσίμων-οπλισμού και πολεμοφοδίων σε έλλειψη από την περιοχή Λίμνες-Νεάπολη.

γ) Εκκένωση του «Λαβύρινθου». Η μεταφορά, εάν καθίστατο δυνατό, μέσω Μέλαμπες- Αρμένιοι.

δ) Αφαίρεση των ειδών τροφοδοσίας και πολεμοφοδίων αεροπορίας από το αεροδρόμιο στο Καστέλλι.

ε) Μεταφορά των στρατευμάτων από τον χώρο του Τυμπακίου.
στ) Και τέλος, μεταφορά της 3ης Πυροβολαρχίας Επάκτιου Πυροβολικού 475 από τα Μάλια.

Η μεγαλύτερη προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στην απευθείας μεταφορά επισιτισμού από τις Λίμνες προς το δυτικό τμήμα.

5) Εκκένωση των αποθηκών στα Πεζά-Δαφνές, μόλις μεταφερθούν όλες οι στρατιωτικές μονάδες και τα είδη τροφοδοσίας στο «Προγεφύρωμα Ηρακλείου».

6) Από την αποθήκη πυρομαχικών στον Χουμεριακό-Πεζά-Αλάγνι, «Λαβύρινθο» και Δαφνές θα πρέπει να μεταφερθούν μόνο τα σπουδαίας σημασίας πυρομαχικά: όλα συνολικά τα πολεμοφόδια Πεζικού (συμπερ. των ολμοβόλων, Ελαφρών Πυροβόλων, αντιαρματικών), των Αντιαεροπορικών Πυροβόλων 2 cm, ενδεχομ. και των Αντιαεροπορικών 3,7 cm, και τέλος των Ελαφρών Πυροβόλων Στρατού Ξηράς και των Ιταλικών 7,5 cm.

Τα πυρομαχικά Βαρέων Πυροβόλων (εκτός των Βαρέων Πυροβόλων 10,5 cm Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς), συμπεριλ. των Αντιαεροπορικών Πυροβόλων 8,8 και 10,5 cm θα πρέπει να ανατιναχθούν. Τα πολεμοφόδια θα διατίθενται μόνο στην περιοχή του Ηρακλείου.

7) Θα πρέπει να προετοιμαστεί η ανατίναξη των αποθηκών πυρομαχικών. Η διαταγή για την ανατίναξη θα δοθεί μόνο από τον διοικητή της Υπεράσπισης Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δεν θα πρέπει να παρακωλυθεί η αποχώρηση των μονάδων.

8) Θα υπάρξει η εκ νέου διάθεση, από την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, οχημάτων σε φάλαγγα, για τη μετακίνηση στο ανατολικό τμήμα.

9) Το Επιτελικό Γραφείο 2/ εξωτερικής διοικητικής υπηρεσίας 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης θα παραμείνει στο ανατολικό τμήμα. Άμεση προσαρμογή!

10) Θα ενεργοποιηθεί η συνθηματική λέξη «Δούναβης» για το ανατολικό τμήμα. Άμεση έναρξη της πώλησης αγαθών στον Άγιο Νικόλαο. Ο λοχαγός Auerswald θα δώσει σχετικά με τούτο περισσότερες λεπτομέρειες. Καμία διανομή στον άμαχο πληθυσμό, σε περίπτωση που δεν εμφανιστούν αγοραστές. Θα διαδίδονταν σύντομα σε όλη την επικράτεια του νησιού και όλη η δράση θα κατέληγε σε αδιέξοδο.

11) Διανομή επισιτισμού, εσωρούχων και ειδών καταλυμάτων μόνο για συσσίτια-Διεθνή Ερυθρό Σταυρό- νοσοκομεία-Έλληνες εργάτες στον γερμανικό σταυρό και για την κάλυψη των ελλείψεων. Δεν επιτρέπεται η διανομή τεμαχίων στρατιωτικών στολών.

12) Τα είδη επισιτισμού θα διανεμηθούν ή θα καταστραφούν, σε περίπτωση που
α) δεν είναι πλέον εφικτή η μεταφορά τους στο δυτικό τμήμα,
β) που δεν μπορούν να επισιτιστούν οι μονάδες στην περιοχή του Ηρακλείου.

13) Η ανταλλαγή του παλαιού ρουχισμού με νέο μεταξύ των Γερμανών στρατιωτών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί τάχιστα, σε ειδική υπηρεσία διανομής.

14) Θα πρέπει να κατασκευαστούν σε όλα τα ραφεία μάντες μεταφοράς από παλιές τέντες σκηνών και του υπολοίπου των υφασμάτων.

15) Τα δραστηριοποιημένα στο ανατολικό τμήμα στρατεύματα θα πρέπει να ειδοποιούνται μέσω του διοικητή Υπεράσπισης Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος. Η εκκένωση και η μεταφορά πρέπει να προετοιμαστεί άμεσα. Η μεταφορά των ατόμων και του εξοπλισμού θα πρέπει να αναφερθεί στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης. Οι Υπηρεσίες της Διοίκησης θα ενημερώσουν τις διοικητικές τους εξωτερικές υπηρεσίες.

16) Ο αρχηγός Επιτελείου Lindenbau θα κοινοποιήσει τη διαταγή σχετικά με τη διανομή διπλών ποσοτήτων επισιτισμού (εκτός του ψωμιού). Αρχικά, θα χρησιμοποιηθούν τα άριστης ποιότητας είδη επισιτισμού. Διανομή επίσης διπλών ποσοτήτων σαπουνιού και καλύτερος εφοδιασμός των μερίδων πορείας.

17) Υπάρχει ασάφεια αναφορικά με την ανατίναξη των πυροβόλων 15,5 Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς. Κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας καθορίστηκε ότι τα πυροβόλα του χώρου των Μαλίων, προσωρινά, δεν θα καταστραφούν.

18) Δεν θα λάβει χώρα η σε έξι φάσεις μεταφορά πολυμοφιδίων Πυροβόλων 10,5 cm του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς λόγω έλλειψης αποθεμάτων. Προσωρινά, έχει εγκριθεί η μεταφορά στο Ηράκλειο ενός εφοδιασμού σε τέσσερα στάδια.

19) Σαφής σχεδιασμός της εκκένωσης του αεροδρομίου στο Καστέλλι. Έναρξη των ανατινάξεων στις 20.9.1944 και τέλος αυτών στις 22.9. Η Μοίρα Ελαφρών Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα παραμείνει για την προστασία της Ειδικής Μονάδας Ανατινάξεων, μέχρι το πέρας αυτών.

20) Δημιουργήθηκε χώρος ελέγχου στη δυτική έξοδο του Ηρακλείου. Η άδεια διέλευσης για το δυτικό τμήμα μόνο για μεταφορές όπως:

α) Μετακινήσεις στρατευμάτων

β) Τροφοδοσίας

γ) Υγρών καυσίμων

δ) Συγκεκριμένων μέσων ανατίναξης για το δυτικό τμήμα

ε) Υψηλής ποιότητας συσκευών επικοινωνίας και άλλων ειδικού τύπου και για τα τρία σώματα στρατού.

Σελίδες 43-45 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο- του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 18.9.1944. Αφορά στη διαταγή δημιουργίας του «Πυρήνα Οχύρωσης Κρήτης».

(μετάφραση) Διαταγή αναφορικά με τη δημιουργία του Πυρήνα Οχύρωσης Κρήτης

1) Η κατάσταση στο Βούλγαρο-ρωσικό μέτωπο απαιτεί μια περαιτέρω συγκέντρωση στρατιωτικών δυνάμεων στη βόρεια Ελλάδα. Παρατηρείται μια ενισχυμένη δραστηριότητα του εχθρού στον θαλάσσιο και εναέριο χώρο της περιοχής του Αιγαίου. Στην Κρήτη έχουν σημειωθεί σποραδικές αεροπορικές επιθέσεις του εχθρού, με χρήση βομβών και του οπλισμού των αεροπλάνων. Η κατάσταση των συμμαχιών καταγράφεται σε γενικές γραμμές ως ήρεμη.

2) Η Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης θα μεταφέρει, μετά τη μετακίνηση της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, τμήματα της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης και επιπλέον δυνάμεις όλων των σωμάτων στρατού στην ηπειρωτική χώρα και θα δημιουργήσει με τις υπόλοιπες στρατιωτικές δυνάμεις τον «Πυρήνα Οχύρωσης Κρήτης», σύμφωνα με την εξέλιξη των κινήσεων μεταφοράς.

3) Η Υπεράσπιση Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος θα συνεχίσει τη σχεδιαζόμενη εκκένωση του ανατολικού τμήματος του νησιού και θα δημιουργήσει μέχρι το βράδυ της 22.9 το Προγεφύρωμα Ηρακλείου, στη γραμμή: στην ακτή οκτώ χλμ ανατολικά του Ηρακλείου- Πεζά-Βενεράτο-Τύλισσος-Υψωμα 734, δεκατέσσερα χλμ βορειοδυτικά του Ηρακλείου-Κόλπος Φόδελε. Το προγεφύρωμα τούτο θα πρέπει να υπερασπιστεί με όλες τις αποδεσμευμένες από την εκκένωση δυνάμεις και οπλισμό, για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η σχεδιαζόμενη μεταφορά όλων των στρατευμάτων καθώς και των συγκεντρωμένων αποθεμάτων, ιδιαιτέρως των αποθηκών στα Πεζά και Δαφνές, μέσω του αεροδρομίου και του λιμανιού στο Ηράκλειο.

Για την εξασφάλιση της σύνδεσης με το δυτικό τμήμα του νησιού θα παραμείνει το Τάγμα Μελανοχιτώνων προσωρινά στην περιοχή της Δαμάστας με καθήκον τη διαρκή διατήρηση της σύνδεσης με τα δικά του στρατεύματα πλησίον του Περάματος.

Δύο Τεθωρακισμένα Οχήματα Αναγνώρισης της Επιλαρχίας Τεθωρακισμένων 122 θα παραμείνουν αρχικά στον «Πυρήνα Οχύρωσης» για τη διάθεση τους στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης.

Η πραγματοποίηση της ανά τομείς εκκένωσης και οι προβλεπόμενες καταστροφές θα πρέπει να αναφερθούν εγκαίρως στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, κατόπιν απόφασης του Διοικητή «Τομέα Ανατολή» και θα αφορά όλα τα σώματα στρατού.

4) Η 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης θα διατηρήσει τη γραμμή ασφαλείας Πάνορμο-Αγία Γαλήνη, έως ότου εκκενωθεί το «Προγεφύρωμα Ηρακλείου». Κατόπιν θα πρέπει να εκκενωθεί ο Τομέας Ρεθύμνου και να καταληφθεί η περιμετρική ζώνη Γεωργιούπολης με τη μετακίνηση εκεί του Τάγματος Μελανοχιτώνων.

Η συνέχιση της μεταφοράς στρατιωτικών δυνάμεων θα μπορεί να καταστήσει απαραίτητο τη δημιουργία ενός μικρότερου «Πυρήνα Οχύρωσης» στην ευρεία γραμμή Γεωργιούπολη- Μεσκλά-Βουκολιές-Κολυμπάρι. Καθίστατο άμεση προτεραιότητα η τοποθέτηση της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης για τη μεταφορά των δυνάμεων.

Η απομάκρυνση των ειδών επισιτισμού στον Τομέα Ρεθύμνου θα πρέπει να αρχίσει άμεσα και στο σημείο αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχεδιασμός της δημιουργίας του μικρότερου «Πυρήνα Οχύρωσης». Οι σχεδιασμοί θα πρέπει να αναφέρονται στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

Το Τάγμα Καταδίωξης Συμμοριών Foerster θα παραμείνει, ως δύναμη Πεζικού, στο Προγεφύρωμα Ηρακλείου, έως ότου το Τάγμα Ασφάλισης Πεζικού 833 θα φτάσει για την προστασία του. Έπειτα, θα επιστρέψει στην 133η Μεραρχία, κατόπιν διαταγής του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

5) Για τον Διοικητή Θαλάσσιας Υπεράσπισης θα ισχύσουν αντίστοιχα οι δοθείσες διαταγές όσον αφορά στη συνέχιση των καθηκόντων. Το λιμάνι του Αγίου Νικολάου θα πρέπει, σε συνεννόηση με την Υπεράσπιση Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος, να ανατιναχθεί.

6) Η Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων θα προβεί, έως τις 22.9, στην εκκένωση και ανατίναξη του αεροδρομίου Καστελλίου. Το αεροδρόμιο Ηρακλείου θα πρέπει να διατηρηθεί με όλα τα μέσα εν λειτουργία, επειδή θα χρησιμοποιηθεί αργότερα για την αποσυμφόρηση του Μάλεμε και της Σούδας αναφορικά με τη μεταφορά των στρατιωτικών δυνάμεων από το δυτικό τμήμα του νησιού. Το αεροδρόμιο του Ρεθύμνου θα πρέπει, κατόπιν συνεννόησης με την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, να προετοιμαστεί για την ανατίναξη του, ωστόσο μόνο μετά την έγκριση του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ή άμεση επισκευή των εγκαταστάσεων στα αεροδρόμια μετά τις αεροπορικές επιθέσεις του εχθρού. Κατ'άλλα θα συνεχίσουν να ισχύουν αντίστοιχα οι δοθείσες διαταγές.

7) Τα μάχιμα τμήματα της Πολεμικής Αεροπορίας και του Πολεμικού Ναυτικού θα μεταφερθούν κατόπιν στις μονάδες της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης. Στο πλαίσιο αυτό, αφορά κυρίως τους άνδρες του Αντιαεροπορικού Πυροβολικού και Πυροβολικού Ναυτικού καθώς επίσης όλες τις μονάδες Διαβιβαστών, καθόσον δεν έχει διαταχθεί μόνο για το προσωπικό του Πυροβολικού Αντιαεροπορικών Μέσων. Αποφασιστικής σημασίας θεωρείται εδώ το αξιόμαχο των ανδρών για τα καθήκοντα πεζικού στην ενδοχώρα.

Προς το παρόν, τα τοποθετούμενα στα μετόπισθεν μέλη των μονάδων Εφοδιασμού και των εγκαταστάσεων ανεφοδιασμού θα πρέπει μέσω των μονάδων στρατού (διασκορπισμένες μονάδες της Υπεράσπισης Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος ή της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης) να αναδιαρθρωθούν σε μονάδες μάχης, για τη δράση αυτών στο «Προγεφύρωμα Ηρακλείου» ή στον «Πυρήνα Οχύρωσης».

8) Η Διοίκηση Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης θα μεταφέρει Κινητά Ελαφριά και Βαριά Πυροβόλα του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς για τη δραστηριοποίηση τους στο Προγεφύρωμα Ηρακλείου ή τον «Πυρήνα Οχύρωσης», με εξαίρεση τις Βαριές Πυροβολαρχίες στην περιοχή Παχιά Άμμος-Ιεράπετρα.

Προβλέπεται η μεταφορά δύο ιταλικών Πυροβολαρχιών 7,5 και δύο έως τριών γερμανικών 10 cm στην ηπειρωτική χώρα. Η μετακίνηση από αέρα των ανδρών, μόλις μπορέσουν να αποδεσμευτούν οι πυροβολαρχίες από τη δράση τους.

Οι άνδρες που θα αποδεσμευτούν κατόπιν της ανατίναξης των πυροβόλων και δεν θα χρειαστούν στην επάνδρωση του «Πυρήνα Οχύρωσης», θα πρέπει παρομοίως, να μεταφερθεί από αέρα.

9) Το 58ο Σύνταγμα Αντιαεροπορικών Πυροβόλων θα δραστηριοποιήσει έναν μεγάλο αριθμό Ελαφριών Πυροβόλων για την προστασία του βόρειου άξονα Ανατολικού και Δυτικού Διαμερίσματος, ιδιαιτέρως στους Τομείς Μαλίων-Ηρακλείου, Περάματος-Ρεθύμνου και Χανίων-Μάλεμε.

Το Πυροβολικό Ελαφριών Αντιαεροπορικών, πλησίον του αεροδρομίου Καστελλίου, θα πρέπει να παραμείνει εκεί μέχρι το πέρας της καταστροφής του αεροδρομίου και έπειτα να μετακινηθεί στο «Προγεφύρωμα Ηρακλείου».

Μετά τη δημιουργία του προγεφυρώματος προβλέπεται η μεταφορά μιας Μοίρας Βαριών Αντιαεροπορικών Πυροβόλων (1/23) στην ηπειρωτική χώρα. Οι άνδρες θα πρέπει να μεταφερθούν από αέρα, κατά προτίμηση μετά την αποδέσμευσή τους.

10) Θα δοθούν, εν συνεχεία, ξεχωριστές διαταγές αναφορικά με την περισυλλογή ή την καταστροφή του οπλισμού, στρατιωτικού εξοπλισμού ή των αποθεμάτων.

11) Τα Επιτελεία Εκφόρτωσης πλησίον των λιμένων και αεροδρομίων θα πρέπει να καθιστούν από την Υπεράσπιση Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος και την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης εκ νέου υπεύθυνες, ώστε η κάθε μια μεταφορά να πραγματοποιηθεί μόνο στο πλαίσιο των δοθεισών διαταγών και σύμφωνα με τις καθορισμένες προτεραιότητες. Η διακινδύνευση των σχεδιασμών μας λόγω μιας κοντόφθαλμης αυθαιρεσίας καθώς και μη αναγκαίας επιβάρυνσης του χώρου στα μεταφορικά μέσα (εναέρια και θαλάσσια) μέσω της μεταφοράς αγαθών χωρίς στρατιωτική σημασία θα πρέπει να επιφέρει ποινικές διώξεις με την κατηγορία της δολιοφθοράς.

12) Αντιστοίχως, τα προσχέδια των διαταγών θα συνεχίζουν να διατηρούν την πλήρη ισχύ τους και κυρίως, όσο αφορά στην τήρηση του απορρήτου και στη στάση του στρατεύματος.

Σελίδες 46-47 (περίληψη)

Απόρρητο τηλεγράφημα από την Υπηρεσία Πληροφοριών Ναυτικού προς τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 20.9.1944. Αφορά στην ενσωμάτωση αξιόμαχων, αποδεσμευμένων μελών του Επάκτιου Πυροβολικού στις δυνάμεις Πεζικού.

Σελίδες 48-51 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Στρατιών Ε, 22η Μεραρχία Πεζικού και Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων, από 20.9.1944. Αφορά στον εν συνεχεία σχεδιασμό για την Κρήτη.

(μετάφραση) Ο εν συνεχεία σχεδιασμός για την Κρήτη.

Η μεγαλύτερης κλίμακας αποχώρηση μελών του Γερμανικού στρατού και η κατάσταση των συμμοριών καθιστούν απαραίτητα τα παρακάτω μέτρα:

α) Το «Προγεφύρωμα Ηρακλείου» θα πρέπει να επανδρωθεί έως τις 22.9 και να ανατιναχθεί έτσι το αεροδρόμιο στο Καστέλλι.

β) Στο κεντρικό τμήμα του νησιού (περιοχή Ρεθύμνου) επέκταση των καθηκόντων έως τους Αρμένους, προστασία της κεντρικής οδικής αρτηρίας από το Ανατολικό προς το Δυτικό Διαμέρισμα και προστασία των ακτών στο βόρειο τμήμα. Άμεση εκκένωση της αποθήκης στους Αρμένους, αρχής γενομένης την 22.9.

γ) Ο συρρικνωμένος «Πυρήνας Οχύρωσης» θα εγκατασταθεί στο δυτικό τμήμα, αρχής γενομένης την 21.9.

Επιπλέον, η σύνδεση Σούδας-Ηρακλείου δεν θα μπορεί να διατηρηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση που θα πρέπει να διασωθούν μέσα μεταφοράς και στρατιωτικός εξοπλισμός, καθίσταται τότε η διάθεση των πλοίων τώρα πολύ αναγκαία. Ο συνολικός αριθμός των ανδρών ανέρχεται ακόμα στους είκοσι χιλιάδες περίπου (έντεκα στον Στρατό Ξηράς, έξι στην Πολεμική Αεροπορία, τρεις χιλιάδες στο Πολεμικό Ναυτικό), χίλιοι Μελανοχιτώνες, οι υπόλοιποι «Επικουρικοί». Εφόσον η ανάγκη το απαιτεί, η λειτουργία του αεροδρομίου στο Ηράκλειο θα διατηρηθεί ως έχει και θα δημιουργηθεί εκεί μελλοντικά ένα απομονωμένο προγεφύρωμα.

Ο βόρειος και νότιος αεροδιάδρομος του Μάλεμε θα βρίσκονται από τις 28/30.9 σε λειτουργία.

Η στρατονομία της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης έτοιμη για αναχώρηση.

Όλες οι στατιστικού χαρακτήρα αναφορές δεν είναι ακόμα εφικτές λόγω της τρέχουσας κατάρρευσης της συγκοινωνίας εξαιτίας των αεροπορικών επιθέσεων χαμηλού ύψους, γίνεται παράκληση προς τήρηση αποστάσεων, ιδιαίτερος για τους υπεύθυνους καταλυμάτων.

Σελίδα 52 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Στρατιών Ε και την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.9.1944. **(μετάφραση)** Ο αντιστράτηγος Klepp έχει ασθενήσει από ηπατικό απόστημα λόγω φλεγμονής, με αποτέλεσμα να μην είναι ικανός να ασκήσει τα υπηρεσιακά του καθήκοντα. Η διοίκηση της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης ανατέθηκε στον συνταγματάρχη Benthack. Εισηγείται, σε περίπτωση που δεν λάβει η αντικατάσταση από εκεί χώρα, να μην ισχύσει η εντολή για τον συνταγματάρχη Benthack και να τεθεί νέα Διοίκηση Πυροβολικού στη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης.

Σελίδες 53-54 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο- του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.9.1944.

(μετάφραση) 1) Για την ομαλή μεταφορά ανδρών από το νησί προς την ηπειρωτική χώρα απαιτείται μια συρρίκνωση του υπερασπιζόμενου ή ασφαλισμένου χώρου της νήσου.

2) Για την περίπτωση αυτή θα καταργηθεί ή γραμμή ασφάλειας Πανόρμου-Αγίας Γαλήνης. Στην περιμετρική ζώνη προστασίας από τη Γεωργιούπολη προς Νότο δεν θα υπάρξει επάνδρωση βάσει της προβλεπόμενης διάταξης.

3) Η 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης θα δημιουργήσει, από την 21.9, τον συρρικνωμένο «Πυρήνα Οχύρωσης», σύμφωνα με την εντολή, ψηφ. 4 παρ.2.

Η κατάργηση της γραμμής ασφαλείας Πάνορμο-Αγία Γαλήνη θα πρέπει να διεξαχθεί κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να μπορεί να σχηματιστεί από τις αποδεσμευμένες στρατιωτικές δυνάμεις μιας ασφάλιση με βάσεις στον δρόμο Πέραμα-Γεωργιούπολη. Στην περιοχή του Περάματος θα

διατηρηθεί μια ισχυρή δύναμη για την κινητή επέμβαση. Στην περιοχή του Ρεθύμνου θα πρέπει, έχοντας συμπεριληφθεί η αποθήκη στους Αρμένους και το αεροδρόμιο Ρεθύμνου, να δημιουργηθεί ένα κέντρο βάρους, ιδιαιτέρως στους από τα νότια δρόμους. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η ασφαλή μεταφορά ειδών τροφοδοσίας από την αποθήκη στους Αρμένους.

Η πραγματοποίηση των καταστροφών, βάσει του προβλεπόμενου πλαισίου, θα πρέπει να λάβει χώρα, σε συνάρτηση με την εκκένωση, με κέντρο βάρους τους δρόμους από Νότο προς Βορρά.

4) Η Υπεράσπιση Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος θα δημιουργήσει, όπως έχει διαταχθεί, το «Προγεφύρωμα Ηρακλείου» και θα προβεί στην υπεράσπιση του. Είναι δυνατό, με την περαιτέρω αποχώρηση στρατιωτικών δυνάμεων από το νησί να πρέπει διακοπεί η σύνδεση προς δυτικό τμήμα και το ίδιο το προγεφύρωμα να πρέπει να μεταφερθεί.

5) Για τον Διοικητή Θαλάσσιας Υπεράσπισης και τη Διοίκηση Τομέα Αεροδρομίων θα ισχύουν οι έως πρότινος διαταγές, στο πλαίσιο της υλοποίησης των σχεδιασμών, σύμφωνα με το ψηφ. 3

6) Η Διοίκηση Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης, σε συνεννόηση με την 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης, θα προβεί στην ανατίναξη των Βαριών Πυροβολαρχιών Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς που έχουν τοποθετηθεί το τωρινό χρονικό διάστημα στον Τομέα Αγίας Γαλήνης. Κατ' άλλα, ισχύουν οι έως πρότινος διαταγές.

7) Η γενικού χαρακτήρα σειρά προτεραιότητας για τη μεταφορά τους στην ηπειρωτική χώρα ισχύει για:

α) Τα μάχιμα τμήματα της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης

β) Τα τμήματα του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς

γ) Για τις μονάδες αναπλήρωσης και τα στρατεύματα αντικατάστασης της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης

δ) Οι μάχιμες μονάδες Πολεμικής Αεροπορίας και Πολεμικού Ναυτικού.

Αναφορικά με το δ) οφείλεται να δοθεί μια ύψιστη προσοχή στο προσχέδιο της διαταγής ψηφίο 7, για την επιλογή του προσωπικού.

Οι αρχηγοί των Επιτελείων Φόρτωσης θα επιτηρούν, σύμφωνα με διαταγή της Υπεράσπισης Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος και της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης, μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων την τήρηση όλων των δοσμένων διαταγών και προς τούτο θα λάβουν από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης πλήρη εξουσιοδότηση ως προς την άμεση παύση, χωρίς εξαίρεση, όλων των καταφανών παραβιάσεων. Σε περιπτώσεις αμφιβολίας θα λαμβάνεται άμεσα μια απόφαση από τη Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης.

8) Τα μέλη του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς, της Πολεμικής Αεροπορίας και του Πολεμικού Ναυτικού που σύμφωνα με το ψηφ. 7 θα πρέπει να μεταφερθούν από αέρα, θα πρέπει, εάν καθίστατο δυνατό, να ενσωματωθούν άμεσα στα μάχιμα τμήματα της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης. Δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, να λάβει χώρα εξαιτίας τούτου μια καθυστέρηση της δια αέρος μεταφοράς.

9) Η Υπεράσπιση Ακτών Τομέα Ανατολικού Διαμερίσματος θα μεταφέρει για την ενίσχυση της μάχιμης δύναμης του «Πυρήνα Οχύρωσης» και της διανομής των μεταφερόμενων αγαθών, στον «Πυρήνα Οχύρωσης» τα μισά των υφιστάμενων στο «Προγεφύρωμα Ηρακλείου» Βαριά Αντιαρματικά και Βαριά Πυροβόλα Πεζικού, και τη διάθεση τους στην 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης.

10) Η 133η Μεραρχία Φρουρίου Κρήτης θα διαθέσει, ως προς μια αρτιότερη δυνατότητα επέμβασης, τάγματα Πεζικού που θα αναδιοργανωθούν αντίστοιχα σε τέσσερις λόχους Προστασίας.

11) Η Διμοιρία Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων Δυτικού Διαμερίσματος θα πρέπει να διαλυθεί. Η υλοποίηση της διάλυσης της θα διαταχθεί από το Επιτελικό Γραφείο 1 του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, σύμφωνα με τη διαταγή με τον αριθμ. 3270/απορρ. της 8.9.1944, ψηφ.21.

Σελίδες 55-56 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα του αντιπτεράρχου Loehr προς τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.9.1944.

(μετάφραση) 1) Από το τωρινό Επιτελείο της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης θα πρέπει να σχηματιστεί ένα ιδιαίτερου τύπου ικανό επιτελείο Γενικής Διοίκησης και χωρίς τον απαιτούμενο εξοπλισμό να μετακινηθεί, όσο το δυνατό αμεσότερα, στην ηπειρωτική χώρα. Το επιτελείο τούτο θα φέρει με την άφιξη του στην ηπειρωτική Ελλάδα τον χαρακτηρισμό «Γενική Διοίκηση Ειδικού Σκοπού Mueller»

2) Μετά την αναχώρηση του στρατηγού Mueller θα τοποθετηθεί ο αντιστράτηγος Klepp διοικητής του «Πυρήνα Οχύρωσης». Ο Γενικός Επιθεωρητής, ταγματάρχης Kaminski θα οριστεί ως Πρώτος Επιτελικός Αξιωματικός Γενικού Επιτελείου του «Πυρήνα Οχύρωσης». Το επιτελείο του διοικητή «Πυρήνα Οχύρωσης Κρήτης» θα πρέπει να σχηματιστεί από παραμένοντα τμήματα του Επιτελείου Διοικητή Φρουρίου Κρήτης. Επιπλέον, η υφιστάμενη ανάγκη σε προσωπικό θα πρέπει να καλυφθεί από τον τομέα της Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης.

3) Για το ψηφ. 2-3. Το μη αναγκαίο προσωπικό του τωρινού Επιτελείου Διοίκησης Φρουρίου Κρήτης θα πρέπει να ενσωματωθεί τις Μονάδες Συναγερμού ή στις υπόλοιπες μάχιμες μονάδες του «Πυρήνα Οχύρωσης».

4) Ο διοικητής Φρουρίου Κρήτης θα αναφέρει λεπτομερώς τη σύνθεση της «Γενικής Διοίκησης Ειδικού Σκοπού Mueller», σύμφωνα με το ψηφ. 1 (Αξιωματικοί και διοικητικοί υπάλληλοι ονοματικά, υπαξιωματικοί και άνδρες αριθμητικά) και την πιθανή άφιξη της στην ηπειρωτική χώρα. Ο αντιστράτηγος Klepp θα αναφέρει την ανάληψη του «Πυρήνα Οχύρωσης Κρήτης» και ο

στρατηγός Πεζικού Mueller την παράδοση, άφιξη στην ηπειρωτική χώρα και την ετοιμότητα μεταφοράς του επιτελείου του.

Σελίδα 57 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα της Ανώτατης Διοίκησης Στρατιών Ε προς τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 21.9.1944.

(μετάφραση) Βρισκόμαστε σύμφωνοι με τα σχεδιαζόμενα μέτρα. Η διατήρηση της λειτουργίας στο αεροδρόμιο Ηρακλείου κρίνεται ως επιθυμητή, μέχρι να καταστεί ο βόρειος και ο νότιος αεροδιάδρομος στο Μάλεμε ικανός για την πραγματοποίηση πτήσεων. Το υπόλοιπο τμήμα της «Ομάδας Ηρακλείου» θα πρέπει να μεταβεί στο υπόλοιπο τμήμα του Φρουρίου Κρήτης, ενδεχομένως μετά την καταστροφή όλων των στρατιωτικών εγκαταστάσεων και αποθεμάτων.

Σελίδες 58-59 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο τηλεγράφημα του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Στρατιών Ε, με ημερομηνία 20.9.1944.

(μετάφραση) 1) Το αεροδρόμιο στο Καστέλλι διατηρήθηκε, όσο το δυνατό περισσότερο χρόνο, σε λειτουργία.

2) Εδώ και ένα μεγάλο χρονικό διάστημα (ήδη πριν την περίοδο των άσχημων καιρικών συνθηκών) κανένα αεροπλάνο δεν έχει δραστηριοποιηθεί.

3) Το προσωπικό των εγκαταστάσεων του αεροδρομίου στο Καστέλλι έχει μεταφερθεί, σύμφωνα με διαταγή, εδώ και δύο περίπου εβδομάδες.

4) Τα καθήκοντα του αεροδρομίου έχουν ήδη παύσει λόγω έλλειψης σε δυνάμεις ασφάλειας.

Σελίδες 60-63 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο με συνημμένο- του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς την Ανώτατη Διοίκηση Στρατιών Ε, τον ναύαρχο Αιγαίου, Γενικό Διοικητή Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας στην Ελλάδα, 19η Μεραρχία Αντιαεροπορικού Πυροβολικού, με ημερομηνία 22.9.1944. Αφορά στην παράδοση της διοίκησης από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης στον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης».

(μετάφραση) Παράδοση διοίκησης από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης στον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης»

1) Το Επιτελείο Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα μεταφερθεί στην ηπειρωτική χώρα.

2) Ο Διοικητής «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» θα αναλάβει τη διοίκηση όλων συνολικά των βρισκόμενων στην Κρήτη στρατιωτικών διοικητικών αρχών, στρατιωτικών υπηρεσιών και μονάδων, με όλες τις αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαταγή του Φύρερ αρ. 11.

Ως Διοικητής «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» ορίζεται ο συνταγματάρχης Benthack της Διοίκησης Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης.

Η παράδοση των διοικητικών καθηκόντων από τον αντιστράτηγο Πεζικού, Mueller, θα λάβει χώρα την 22.9.1944, στις 22:00. Η ανάληψη της διοίκησης από τον συνταγματάρχη Benthack θα πρέπει να αναφερθεί στην Ανώτατη Διοίκηση Στρατιών Ε.

Το τμήμα Επιτελείου Ια του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα παραμείνει έως τις 25.9.1944 στο νησί, ως προς την διεκπεραίωση των τρεχουσών στρατιωτικών υποθέσεων.

3) Το Επιτελείο του Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» θα σχηματιστεί κυρίως από το Επιτελείο της 133ης Μεραρχίας Φρουρίου Κρήτης. Θα συμπληρωθεί από τα παραμένοντα τμήματα του Επιτελείου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης και από τον τομέα του «Πυρήνα Οχύρωσης Κρήτης».

4) Σχετικά με τα καθήκοντα του Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» θα υπάρξει ξεχωριστή διαταγή.

5) Η εκκένωση του νησιού θα πρέπει να συνεχιστεί σύμφωνα με τις δοσμένες διαταγές. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στο σημείο αυτό ότι δε υπολογίζεται πλέον μια αξιόλογου χαρακτήρα μεταφορά από θάλασσα.

Οι άνδρες των «ειδικών όπλων» (πχ εναντίον τεθωρακισμένων) θα πρέπει να μεταφερθούν από αέρα, μόνο στην περίπτωση που έχει εξασφαλιστεί η μεταφορά των αντιστοίχων μέσων μάχης, διαφορετικά θα παραμείνουν στις μάχιμες μονάδες. Το κέντρο βάρους της μεταφοράς από αέρα αφορά εκ τούτου το Πεζικό και τους άνδρες των ανατιναγμένων Επάκτιων Πυροβόλων.

Η διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, Ια αρθμ. 3366/44 απορρ. της 20.9.1944 θα παραμένει σε ισχύ, ως έχει.

6) Ο συνταγματάρχης Roessler, Διοικητής του Συντάγματος Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 752, θα αναγορευθεί διοικητής του «Προγεφυρώματος Ηρακλείου». Τα καθήκοντα του, ως Διοικητή Συντάγματος Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 752, θα αναληφθούν προσωρινά από τον ταγματάρχη Rummel και κατόπιν από τον λοχαγό Vest.

7) Το Επιτελείο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα ανασχηματιστεί σε επιτελείο μιας Γενικής Διοικήσεως και θα φέρει, μετά την άφιξη του στην ηπειρωτική χώρα, τον χαρακτηρισμό « Γενική Διοίκηση Ειδικού Σκοπού Mueller». Στο σημείο αυτό, το μη αναγκαίο προσωπικό θα πρέπει, βάσει του ψηφ.3, να χρησιμοποιηθεί είτε στις μονάδες επιφυλακής ή να ενσωματωθούν στα άλλα μάχιμα στρατεύματα του «Πυρήνα Οχύρωσης».

8) Όλα τα στρατεύματα που ήταν έως τώρα άμεσα υπαγόμενα στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, θα ενταχθούν, κατόπιν της ανάληψης της διοίκησης, στον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» (δες συν.). Εφόσον δεν μεταφερθούν, βάσει ειδικής διαταγής, στην ηπειρωτική χώρα και συνεχίσουν την άσκηση των έως τώρα καθηκόντων τους, θα πρέπει να ενταχθούν στις μονάδες επιφυλακής ή να ενσωματωθούν σε άλλα μάχιμα στρατεύματα.

9) Το Επιτελείο Διοίκησης Πυροβολικού Φρουρίου Κρήτης (χωρίς τον διοικητή) θα ενσωματωθεί, ως σώμα Πυροβολικού, στο νεοσύστατο Επιτελείο «Γενικής Διοίκησης Ειδικού Σκοπού Mueller» Την υπαγωγή του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς θα την ρυθμίσει ο Διοικητής «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης».

10) Ο επικεφαλής Πληροφοριών του Γερμανικού Στρατού θα ενσωματωθεί με τον κύριο όγκο του «Λόχου Πληροφοριών Κρήτη» στη «Γενική Διοίκηση Ειδικού Σκοπού Mueller». Τμήματα του «Λόχου Πληροφοριών Κρήτη» θα παραμείνουν

στο νησί και θα υπαχθούν στην Υπηρεσία Πληροφοριών υπό τον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης».

11) Το Τμήμα «Σκαπανέων Βάσεων» του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα διαλυθεί. Ο επικεφαλής της υπόλοιπης Ειδικής Μονάδας Σκαπανέων και η «Ομάδα Κατασκευής Δρόμων και Γεφυρών» θα υπαχθούν στον επικεφαλής Σκαπανέων υπό τον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης».

12) Το Υπασπιστήριο Γερμανικού Στρατού (χωρίς τον επικεφαλής της υπηρεσίας) θα υπαχθεί στον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης». Ο υπασπιστής του Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» θα αναλάβει με τους υφιστάμενους του, ταυτόχρονα, τις υποθέσεις του Υπασπιστηρίου Γερμανικού Στρατού. Το Ταμείο Στρατού υπό τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα διαλυθεί.

13) Το στρατιωτικό δικαστήριο υπό τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα διαλυθεί. Ο δικαστής της Πολεμικής Αεροπορίας θα προσχωρήσει στο δικαστήριο του Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» το οποίο θα συνεχίσει τις εργασίες τους ως στρατοδικείο. Τις υποθέσεις που αφορούν το Πολεμικό Ναυτικό θα τις αναλάβει το ναυτοδικείο του Διοικητή Θαλάσσιας Υπεράσπισης Κρήτης, για όσο χρονικό διάστημα θα παραμείνει ο Διοικητής Θαλάσσης στο νησί. Μετά την αποχώρησή του, το ναυτοδικείο θα υπαχθεί στο στρατοδικείο υπό τον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης».

14) Η παράδοση των τρεχουσών υποθέσεων των διαφόρων τμημάτων του Επιτελείου Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς τα αντίστοιχα τμήματα του Επιτελείου Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» θα πραγματοποιηθεί άμεσα. Η πραγματοποιημένη παράδοση θα πρέπει να αναφερθεί προσωπικά από τον παραδίδοντα και τον παραλαμβάνοντα, προσκομίζοντας τα επίσημα στρατιωτικά έγγραφα της παράδοσης για προσυπογραφή, στον αρχηγό του Γενικού Επιτελείου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

15) Η μετά-διοίκηση του Επιτελείου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, αρχηγός: ταγματάρχης Blauth, θα υπαχθεί, μετά την αναχώρησή από αέρα του Τμήματος Ια (δες ψηφ.2), στον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης». Καθήκοντα: τα παραμένοντα πίσω τμήματα του νεοσύστατου Επιτελείου «Γενικής Διοίκησης Ειδικού Σκοπού Mueller» θα πρέπει, με άμεση προτεραιότητα, να μεταφερθούν στην ηπειρωτική χώρα, για την, όσο το δυνατό αμεσότερα, ενίσχυση της εκεί δραστηριότητας του επιτελείου. Θα πρέπει να μεταφερθούν από αέρα, στο πλαίσιο της δοσμένης διαταγής. Η προτεραιότητα θα καθοριστεί λεπτομερώς από τον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης»

Ο διαθέσιμος χώρος στα πλοία θα πρέπει να εκμεταλλευτεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε σε περίπτωση απώλειας ενός πλοίου, να μην προκληθούν μεγάλοι μεγέθους, μονόπλευρες απώλειες.

(περίληψη) Το συνημμένο στρατιωτικό έγγραφο αφορά στην καταγραφή των υπαγόμενων μονάδων στον Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης», έπειτα από την αποχώρησή του Επιτελείου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης.

Σελίδα 64 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-προσχέδιο- του Επιτελείου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 22.9.1944. Αφορά στο προηγούμενο έγγραφο.

(μετάφραση) Διατάσσεται ως συνέχεια της αναφερόμενης διαταγής:

1) Το τμήμα Διαχείρισης Στρατού, υπό τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα διαλυθεί την 23.9.1944. Οι τρέχουσες υποθέσεις θα αναληφθούν εν συνεχεία από το περιφερειακό φρουραρχείο Χανίων.

2) Οι επίσημες σφραγίδες θα πρέπει να παρθούν, στο σύνολό τους, απ' όλα τα τμήματα, ξεχωριστά, του Επιτελείου του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, έτσι ώστε να μην παρουσιαστεί στην ηπειρωτική χώρα καμία έλλειψη αυτών. Ο πλεονάζων αριθμός σφραγίδων θα πρέπει να παραδοθεί στο Επιτελείου του Διοικητή «Χώρου Υπεράσπισης Κρήτης» ή να καταστραφεί.